

JAV sostinėje atidengtas paminklas komunizmo aukoms

Prezidentas George'as W. Bushas.

Baltųjų rūmų nuotr.

Washington, DC, birželio 13 d. (BNS, „Draugo“ info.) — Washington, DC, atidengtas paminklas komunizmo aukoms.

Į memorialo atidengimo iškilmės atvyko prezidentas George'as W. Bushas, kongreso nariai, diplomatai, tautinių bendruomenių atstovai.

Amerikos prezidentas teigė, kad XX amžius įėjo į istoriją kaip kruviniausias amžius per visą žmonijos

istoriją.

Washington, DC, stovi daugybė paminklų, primenančių šį žiaurų amžių, bet iki šiol nebuvo paminklo komunizmo aukoms, nors ši ideologija pradžioje apie šimtą milijonų nekaltų vyrų, moterų ir vaikų. Tai paminklas komunizmo aukoms visame pasaulyje, taip pat ir Lietuvoje.

„Tai ir ukrainiečiai, mirę nuo Stalino sukulto bado, rusai, nužudyti

per stalininius valymus, lietuviai, latviai, estai, išsiųsti į mirties stovyklas“, — ceremonijoje kalbėjo G. W. Bushas.

Prezidentas specialiai kreipėsi į renginyje dalyvavusius žmones, kurie išgyveno komunistinį terorą.

„Greta esant šiems vyrams ir moterims, kurie pasipriešino blogiui ir padėjo sugriauti imperiją, Amerikos žmonių vardu su pasididžiuoju priimu šį Komunizmo aukų memorialą“, — sakė G. W. Bushas.

Memorialas pastatytas fondo komunizmo aukoms atminti iniciatyva. Fondo duomenimis, memorialo statyba kainavo daugiau kaip 800,000 dolerių.

Paminklas — tai statula, sukurta pagal „Demokratijos deivę“, kuri prieš 18 metų buvo demonstruojama per protestus Tiananmenio aikštėje.

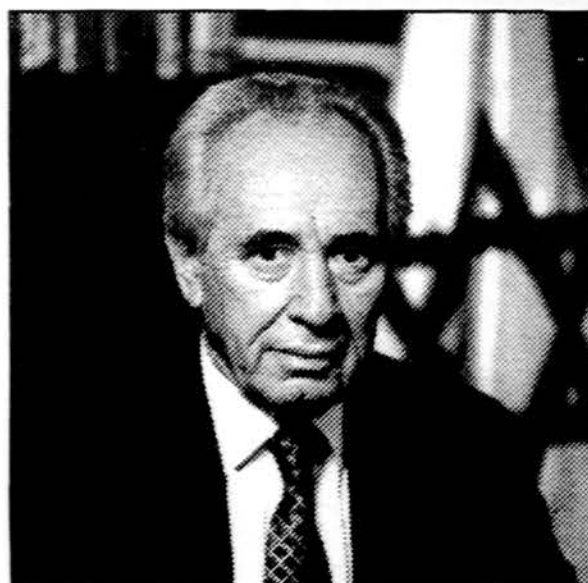
Šiuo paminklu, kuris pastatytas netoli JAV Kongreso, pagerbiami „daugiau kaip 100 milijonų žmonių“, mirusių visame pasaulyje dėl komunizmo nuo pat 1917 metų Rusijos bolševikų revoliucijos.

Paminklo JAV sostinėje rėmėjai, kurie kaltina Vakarus dėl „moralinės aklosios dėmės“ komunizmo klausimu, sakė: „Negalime leisti, kad žiaurūs Lenino, Stalino, Mao ir Castro nusikaltimai išnyktų istorijos fone.“

„Nacizmo siaubas gerai žinomas, o kas žino, kad Sovietų Sąjunga nužudė 20 mln. žmonių? Kas žino, kad Kinijos diktatoriai išžudė apytikriai 60 milijonų? Kas žino, kad komunistinis holokaustas pareikalavo daugiau gyvybių nei visi XX amžiaus karai?“ — klausia fondas.

Mieil skaltytojai, atsiprašome, kad dėl techninių klūčių jau antra savaitė neveikia „Draugo“ internetinis puslapis. Dedame visas pastangas, kad kuo greičiau problemos būtų išspręstos.

Redakcija.

Shimonas Peresas.

Izraelio prezidentu tapo politikos veteranas

Jeruzalė, birželio 13 d. („Reuters“/BNS) — Izraelio politikos veteranas Shimonas Peresas trečiadienį slapto balsavimu parlamente buvo išrinktas šios šalies prezidentu.

Prezidento postas, kuris iš esmės yra reprezentacinis, 83 metų Nobelio taikos premijos laureatui suteiks

Nukelta į 7 psl.

PERIODICALS

Šiame numeryje:

- Lietuvių telkiniuose. „Saulės vaikai“ Floridoje.
- Vakar mašinėlė rašiau Jūsų pavardę.
- Nepavargstantis LB darbuotojas.
- Advokato D. Lapkaus patarimai.
- Kelionė į Jeruzalę (LI).
- Šiųmetinis Tautos fondo susirinkimas.
- Lingua lituanica.
- E. Juodvalkė: Staiga man atsivėrė Lietuva.

Valiutų santykis

1 USD — 2.59 LT
1 EUR — 3.45 LT

Eglė Juodvalkė: „Staiga man atsivėrė Lietuva“

Eglė Juodvalkė — poetė, žurnalistė, rašytoja, keturių poezijos leidinių ir autobiografinės knygos autorė, nuolat gyvenanti JAV, buvo atvykusi į Lietuvą dalyvauti „Poezijos pavasaris 2007“ renginiuose.

Išleistos knygos — „Jei tu paliesi mane“ / „If you touch me“: eilėraščiai, Chicago: Pedagoginis lietuvių kalbos ir literatūros institutas, 1972. „Pas ką žiedas žydi“: eilėraščiai, Chicago, Ateitis, 1983. „Mnemosinės vėrinys“: eilėraščiai, — / Vilnius: Vaga, 1996. „Cukraus kalnas, arba Lietuvos cukrininkės nuotyčiai Amerikoje ir kitose egzotiškose šalyse“: memuarai, — Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2000. „Veidrodis ir tuštuma“ / „The Mirror and the Void“: eilėraščiai, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2002. Nuo 1991 m. — LRS narė.

Nukelta į 10 psl.

Eglė Juodvalkė.

„Draugo“ archyvo nuotr.

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06-13-07

*****ORIGIN MIXED ADC 604
S54 P3 051508 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

LIETUVIŲ TELKINIAI

ST. PETERSBURG, FL

„SAULĖS VAIKAI“ FLORIDOJE

MEČYS ŠILKAITIS

Praeitį šis lietuvių telkinys buvo pagarsėjęs gausa, įvairumu ir net didelės apimties renginiais. Tačiau paskutiniaisiais metais, besikeičiant gyventojų galimybėms, renginių sumažėjo. Vieni jau pavargę, kiti išvyko pas savo vaikus, gyvenančius kitose vietovėse. Ir nemaža dalis buvusių energingų organizatorių ir rėmėjų paliko šį žemišką gyvenimą. Tad minint visokias sukaktis, šiuo metu daugiau pasikliaunama savomis jėgomis ar vieno, kito kviesinio žmogaus kūryba. O visgi, paskatinta naujųjų imigrantų, o ypač Uršulės Bliskienės, „Florida Dolphin“ motelio savininkės, ypatingos dovanos nemokamai apgyvendinti visus svečius, Lietuvių Bendruomenės St. Petersburg apylinkės pirmininkė Vida Meiluvienė išdrišo pakviesti šiuo metu Čikagoje koncertavusį „Saulės vaikai“ ansamblį. Rizika nemaža. Grupė, įskaitant vadovus ir palydovus, gan didoka. O darbų gausybė: organizuoti koncertą, priimti svečius, apgyvendinti, pavaišinti, pavežioti ir t.t. Bet atrodo, viskas vyko sklandžiai, tai galima buvo pastebėti iš koncerto metu besisąsijusios ir patenkintos Vidos veido. Naujieji tautiečiai įsijungė su entuziazmu; vaišino, linksmo vaikus ir išpildė visus pasižadėjimus su kaupu.

Kolektyvas atvyko dieną prieš koncertą. Apsigyvenę motelyje, pusė bloko nuo Meksikos jūros, tuoj bėgo „pasitaškyti“ šiltoje jūroje. Vėliau turėjo progos stebėti į vandenį besileidžiančią didelę raudoną saulę. Tą vakarą jaunieji imigrantai juos vaišino, linksmo pasakojimais ir žaidė su jais balto smėlio paplūdimyje.

Koncertas vyko Lietuvių klubo salėje. Nors salė buvo daugiausia užpildyta vyresnio amžiaus žiūrovų, matėsi nemažai naujųjų ateivių su savo mažaisiais vaikais. Vida be didelių paaiškinimų trumpu žodeliu pakvietė į sceną „Saulės vaikai“ narius. Išbėgo trylikos asmenų grupė ir nuo pirmo lotynų šokio akordo be

sustojimo dainavo šiuo metu populiaraus tempo dainas, pajavairindami greitais šokiais, įvairiais rankų judais. Po pirminio bendro pasirodymo sekė pavieniai ar grupiniai atlikėjai. Programėlių nebuvo, tačiau kiekvienas atlikėjas kartais su energingu šauksmu pristatydavo būsimą dainininką ar grupę. Su kiekvienu pasirodymu keitėsi ir spalvingi, skoningai pasiūti rūbai. Visų balsai skaidrūs, suderinti, žodžiai raiškiai ištariami. Muzikos ritmas gal kiek vienodas, bet tokia yra šių laikų moderni, populiari muzika. Visas jaunimas, nuo 7 iki 14 metų amžiaus, žvalus, energingas, linksmas, puikios nuotaikos. Interneto svetainėje nurodyta, kad kolektyvas koncertuoja ne tik Kaune, bet ir kituose Lietuvos miestuose. Taip pat vyksta į koncertus užsienyje. Ansamblis yra išleidęs keletą muzikos ir vaizdo juostų. Pernai ansamblis šventė savo grupės penkmetį. Vadovė ir daugelio dainų kūrėja — Jūratė Miliauskaitė. Ryškiausios solistės: Lina Jūrevičiūtė ir Eglė Petrikaitė. Dauguma vaikų

lanko muzikos mokyklas ir groja įvairiais instrumentais.

Po trumpos pertraukos antroji dalis buvo įspūdingesnė ir įvairesnė, susilaukusi daug aplodismentų. Jaunieji žiūrovai, linguodami muzikos ritmu, plojimu pritardavo šokančiam atlikėjui. Pačios vadovės sukurta čigonų taboro daina, pritariant daliai atlikėjų, susilaukė pakartojimo. Susidarė įspūdis, kad kolektyvas yra gerai paruoštas, susidainavęs. O sceninis šokių pristatymas atliktas energingai, su šypsena ir gera nuotaika. Tos nuotaikos atgarsiai užkrėtė ir ne vieną žiūrovą, skatinama įsijungti į muzikos melodiją.

Šį kartą visa garso sistema (nuomota) buvo puikiai suderinta ir nuolat prižiūrima ją įrengusio asmens. Rūbai spalvingi, pritaikyti jaunimui. Koncertui pasibaigus Vida Meiluvienė su padėjėjais kiekvienam programos atlikėjui padovanojo nedidelį „minkštą“ gyvulėlį prisiminimui, nes, kaip ji pastebėjo, jų lagaminai ir taip pilni drabužių ir asmeninių daiktų.

Žiūrovų nuotaikos buvo įvairios, daugumos teigiamos. Kai kurios močiutės, prisiminusios savo vaikų to laiko „pop“ ir „beat“ kartos muziką, šypsodamosios sakė: „nauji laikai – nauji šokiai.“ Kitoms greitas kraipymasis buvo lyg „afrikietiškos“ kultūros pamėgdžiojimas. Jaunosios mamytės plojo triukšmingai ir ritmingai

pritardamos visoms dainoms. Manau, kad kelionė į Ameriką, o ypač praleistos trejos dienos Floridoje ir šiltas Meksikos jūros vanduo bei besileidžianti saulė ilgai bus minimi jų prisiminimuose. O tėveliai dar ilgai klausysis pasakojimų iš krašto, vadinamo Florida. Mes taip pat juos minėsime susibūrimuose Lietuvių klube.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500. Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$120.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$65.00 • 3 mėn. \$45.00

Pirma klasė: kasdieną \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00

• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

| Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$70.00 • 1/2 metų \$53.00

• 3 mėn. \$35.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$190.00 • 1/2 metų \$100.00

| Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorius –

kun. dr. Kęstutis A. Trimakas

kultura@draugas.org

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

VAKAR MAŠINĖLE RAŠIAU JŪSŲ PAVARDĘ...

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

Buvo ankstyva gražios vasaros dienos popietė. Tėvų namuose nebuvo, bet nebuvome palikti Dievo valiai. Su mumis buvo tarnaitė Verutė, kuri mums leidavo padūkti. Su vyresniąja sesute Elvyra ir jaunesniąja sesute Vita kartu žaidėme kaimo mokyklos antrame aukšte, kur buvo mūsų šeimos butas. Abu tėveliai buvo pradinės mokyklos mokytojai. Tą popietę prie mūsų žaidimo prisidėjo ir kaimynystėje gyvenanti Onutė Ėringytė. Ji buvo Elvyros amžiaus.

Bežaidžiant staiga sesutė Elvyra pro langą kažką netikėtai pamatė ir mums liepė slėptis už durų prie laiptų, vedančių į mokyklos pirmąjį aukštą. Kad galėtume tai padaryti, duris reikėjo atidaryti. Visi susispyrė tarp sienos ir atvirų durų. Tarp sienos ir durų atsirado plyšys, pro kurį šiek tiek buvo galima matyti, kas laiptų apačioje vyksta. Ten su tarnaitė jau kalbėjo civiliai apsirengę vyriškis. Kalbėjo lietuviškai, bet ne viską girdėjome. Tarnaitė jam pasakė, kad ponų namie nėra. Paklausta, kada grįš, sakė nežinanti. Tas vyriškis niekada akių nepakėlė į mūsų pusę. Būtų pamatęs išsigandusių vaikų akis. Tada jis dar paklausė, kaip nuvykti į kokią kitą vietą, esančią gal kur ne per toliausiai nuo mūsų. Įdomu, kad tarnaitė jis visiškai patikėjo ir namų neapžiūrėjo. Negirdėjau, ką ji jam sakė, bet po kurio laiko jis padėkojo ir grįžo prie sunkvežimio.

Tik tada per antrojo aukšto langą iš tolo, kad neišsiduočiau, pamačiau nudengtą sunkvežimį, pilną rusų kareivių. Jie visi buvo uniformuoti, sėdėjo ant abiejose sunkvežimio pusėse esančių suolų, su šautuvais tarp kojų. Ant šautuvų vamzdžių buvo paruošti durtuvai. Uniformų spalva nebuvo žalia, bet daugiau panaši į pilką spalvą. Labai gerai ir aiškiai prisimenu, kad visi buvo su kepurėmis, kurių viršus buvo smailas. Tai nebuvo šalmai, bet audeklinės kepurės su bokšteliais. Jų galėjo būti kokie aštuoni ar net dešimt. Jie visi liko sunkvežimyje ir atrodė disciplinuoti, bet tuo pačiu siaubingi.

Tuo pačiu metu iš Gustonių traukinio stotelės, esančios apie 12 km. į vakarus nuo Panevėžio, tiesiai per lauką, kad būtų arčiau, namoėjo mama. Jai grįžus, visi ją apsupome ir merginos, o gal pati tarnaitė, apsi-vertėdamos jai bandė pasakyti, kad rusai buvo atvažiuavę mūsų išvežti. Bandydama mus nuraminti, ji tikino, kad tie kareiviai tik sustoję kelio pasiklausti, nes buvo pasimėtę. Man, vos penkerių metų berniokui, toks aiškinimas jau tada buvo neįtikinantis. Gustonių mokyklėlė buvo ne šalia kokio vieškelio, bet mažo, siauro kelelio gale.

Tik po daugelio metų ta pati mama, jau pasitraukus iš Lietuvos į Vakarus, prisipažino, mačiusi tą rusų sunkvežimį išvažiuojant iš mokyklos kiemo ir labai persigando galvodama, kad grįžus mūsų visų neris. Aišku, pradžiugo, mus radusi. Taip pat persigandę buvo kaimynai Ėringiai, matydami, kad iš mokyklos kiemo

išvažiuo sunkvežimis. Galvojo, kad su mumis išvežė ir jų Onutę. Vėliau tai pat sužinojau, kad tėvelis dieną ar dvi prieš tai buvo vienos moteriškos perspėtas: „Ponas mokytojau, vakar mašinėle rašiau jūsų pavardę...“ Mano mamos pasakojimu jam buvo aišku, ką tai reiškė, ir jis pasitraukė į netoliese esantį mišką. Reikia spėti, kad tas sunkvežimio apsilankymas įvyko ne birželio 14 ar 15 dieną, bet dieną ar dvi po to. Po sunkvežimio apsilankymo ir mama naktį praleido miške. Gal kitą dieną mes trys vaikai su mama iš Gustonių stotelės išvykome į Panevėžį, o iš ten, jau siauruku (siaurų bėgių traukinėliu) išdardėjome Anykščių link. Netoli nuo ten, pravažiavus vysk. Antano Barausko aprašytą Anykščių šilėlių, jau su arkliu ir vežimu traukėme į Inkūnus, esančius viduryje kvepiančio pušyno. Ten gyveno mūsų babūnė, mamos mama. Neatsimenu, ar tėvelis kartu su mumis važiuo.

Inkūnuose pagal nusistovėjusią tradiciją mes ir kai kurie kiti giminės praleisdavome vasaros atostogas. Šį kartą ten dar buvo gal net keliolika besislapstančių kunigų. Atsimenu, kad visi buvo apsirengę juodai, nors buvo šiltos vasaros dienos. Jie visi laikėsi seklyčioje ir lauke nesirodydavo, kad kas nepamatytų ir neišduotų.

Po keleto dienų mes, vaikai, žaidėme prie pušyno, kai netikėtai pamatėme smėlėtą takeliu dviračius bestumiančius (o ne jais važiuojančius) uniformuotus vyrus. Jų buvo gal penketas. Mes, aišku, vėl išsigandome, bet nebuvo kur bėgti ar slėptis. Sustingome vietoje ir netrukus jie prie mūsų prisitartinė. Tada visi kartu ėjome į sodybą, tiesiai prie šulinio. Pamačiusi nepažįstus svečius, pristatė mūsų babūnė ir dar pora suaugusių. Iš jų tuoj supratome, kad čia vokiečių kareiviai. Jie buvo labai sušilę, perkaite ir norėjo vandens iš šulinio. Nuleidus kibirą ir prisėmus šalto vandens, jų vyresnysis pasėmęs puoduką liepė babūnei jį išgerti. Kiti suaugę po nosim šnibždėjo, kad kareiviai nori įsitikinti, kad vanduo nėra užnuodytas ir yra tinkamas gerti. Kiek nustebusi babūnė vandens puodelį išgėrė iki dugno. Kokią minutėlę palaukę ar ji nesukris nuo apnuodyto vandens, visi kareiviai puolė prie to kibiro vandens savo troškuli malšinti.

Suaugę džiūgavo, kad prasidėjo karas ir kad Lietuva bus laisva. Karas prasidėjo 1941 m. birželio 22 d. Lietuva tuoj pat paskelbė atstatanti nepriklausomybę, bet laisva tapo tik po 49 metų.

Iš aprašytų įvykių liudininkų gyvi dar likę mano sesutė Vita, Onutė Ėringytė (ištekėjusi už prof. Leono Sabaliūno ir gyvenanti Ann Arbor, MI) ir aš. Viena Onutės dukra yra ištekėjusi už vėl nepriklausoma tapusios Lietuvos Respublikos dabartinio ambasadoriaus JAV. Reikės šiuo aprašymu pasidalinti su savo sūnėmis, kad jie bent kiek suprastų savo tėvų pergyvenimus ir netolimą istoriją. Tai padaryti skatinami visi, vienaip ar kitaip išgyvenę tas 1941-ųjų metų baisiojo birželio dienas.

Baisusis birželis

STASĖ E. SEMĖNIENĖ

Birželis, tas nuostabiai gražus mėnuo — pavasario pabaiga ir vasaros pradžia, bene žaviausias iš visų mėnesių, paskendęs žalumynuose, pasipuošęs gėlėmis, svaiginančiai persisunkęs paukščių čirenimo, mums, lietuviams, amžinai liks neišblėstančiu didžiulių skausmu — tėvynės laisvės praradimu, baisia netektimi — tautiečių trėmimu, o galop netikėtai brėkstančia viltimi — nepriklausomos Lietuvos paskelbimu! Tie trys istoriniai išgyvenimai, kančios ir ašarų (skausmo bei džiaugsmo) lydimi, o visgi staiga prašvitę šviesia, džiaugsminga laisvės vizija, dar ir dabar gyvai įstrigę mūsų atmintyje. Ar bereikia stebėtis, jog tas puikus mėnuo yra vadinamas baisiuoju birželiu?

Tas kraupus birželis prasidėjo 1940 m. birželio 14 d., kai 11 val. nakties žaibo trenksmu Lietuvą pasiekė Sovietų Sąjungos žiaurus ultimatumas. Nepraslinkus nei 12 valandų, birželio 15 d. saulėtą rytą 10:30 val. raudonosios meškos letenos jau trypė šventą mūsų tėvynės žemę. Gedulo skraiste apsigaubė visa Lietuva, išskyrus saujelę pasidavėlių (visoje Lietuvoje tebuvo 700 komunistų), daugiausia žydų, sutikusių gėlėmis pirmuosius tankus su raudonarmiečiais. Pirmosiomis aukomis krito taurūs gen. Kazys Skucas ir Augustinas Povilaitis, sovietų ultimatumu pareikalauti išduoti (vėliau Sovietijoje sušaudyti).

Vos tik siaubingiemis vieneriems metams praūžus, ir vėl naktimis (tai balių žiaurių kraugerių — kankintojų pamėgtas laikas) 1941 m. birželio 13 d. ir 14 d. sunkvežimiai dardėjo keliais, veždami geriausius iš geriausių patriotus, tautiškai veiklius jaunuolius, karininkiją, pasišventusius mokytojus, pasižymėjusius rašytojus, susipratusius ūkininkus, visus — tremtin. Gyvulinuose vagonuose be langų ir be vandens daugelis vaikų bei senelių mirtinai užtroško dar nepasiekę tremties vietovių: įšalo žemės Sibiro arba saulės kepinamų Kazachstano dykumų.

Lygiai tą patį mėnesį, vos viena savaitė vėliau, birželio 21 d., kaip iš dangaus meteoras prašvilpė staigmena — naciai pajudėjo prieš savo buvusius sėbrus komunistus. Nudžiugo lietuviai, tarsi ranka pasiekiamą matydami laisvės rytojų, tačiau nenujautę prislėgta tauta, jog bėgdama nuo žiaurios meškos, neišvengs plėšraus vilko...

Kažkodėl nuostabiai didvyriškas 1941 m. sukilimas mūsų mažai minimas, tarsi pastumiamas į šoną. O juk jis nepaprastai svarbus ir reikšmingas: dar okupantams su didžiule kariuomene šeiminingaukiant krašte, drąsūs lietuviai nepabūgo paskelbti savo valstybės nepriklausomybės atkūrimo! Džiaugsmingai tai skelbiant per radiją, pasiryžėliai jaunuoliai griebėsi ginklo ir stėjo savo tautos, savo brangios žemės sargybon. Jie, tarsi vedami to legendinio Amerikos valstybės veikėjo Patrick Henry šūkio: „Nežinau, kuriuo keliu pasuks kiti, bet man — duokite laisvę ar mirtį“, palikę savo brangiausią turtą — šeimą — ėjo ne žudyti, bet ginti tėvynę nuo besitraukiančio priešo visko naikinimo.

Taip jauniausias (27 m.) Vytauto Didžiojo universiteto (VDU) istorijoje docentas Juozas Milvydas, apgynęs Karo radijo stotį, žuvo Aleksote, valdamas siautėjančius sovietus.

Kitas drąsuolis — inž. Viktoras Lapas (23 m.), neseniai grįžęs iš Prancūzijos, baigęs inžinerijos mokslus Breste, išėjęs iš namų su savo paaugliu broliu stud. Edvardu (19 m.), žuvo gindamas Aleksoto tiltą. Tai tik lašelis visoje sukilėlių jūroje... Jiems visiems yra pastatytas paminklas Ramybės parke Kaune.

Trumpai Lietuva kvėpavo tyru laisvės oru, šalyje viešpataujantieji naciai bematant užpūtę spingsintį laisvės žiburėlį. Pirmiausia pareikalavo sukurti lietuvišką SS dalinį. Lietuvai drąsiai bei griežtai atsisakius (latviai ir estai jų norą išpildė), keršto rykštė pakibo virš mūsų tėvynės. Nespejus dar lietuviams atsikvošėti, naciai sugrūdo į Stutthof koncentracijos lagerį mūsų intelektualus: pirmiausia paskelbusius nepriklausomybę asmenis, rašytojus, visuomenininkus, dvasininkus, patriotus. Užtrenkė jie duris mūsų jaunimui į aukštąjį mokslą, uždarė VDU ir Aukštąją Kultūrtechnikos mokyklą, Kaune.

Laisvė ir teisybė — tie visuomenės šulai — paliko tremtinėms, kaip ir tie ištremtieji iš savo krašto vargetos lietuviai. Ach, „Lietuva, tėvyne, mūsų, Tu didvyrių žeme“, tikrąją laisvę, brangesnę už sidabrą ir auksą, buvai pasmerkta visą amžių nei regėti, nei be atodūsio ją pajusti...

**Remkite ir platinkite
katalikišką spaudą**

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

NEPAVARGSTANTIS
LB DARBUOTOJAS

Zigmąs ir Virginija Grybinai savo sodyboje.

Mums gyvenant šiame krašte, svarbu išlikti lietuviams. Amerikos Lietuvių Bendruomenės pamatas yra lietuviybė. Įsteigta 1951 m. Amerikoje JAV LB gyvuoja iki šiol. Pradžia buvo sunki ir nežinoma. Apie ją gali pasakyti tik pirmieji Bendruomenės darbuotojai, steigėjai. Tačiau garsas apie LB pasklido po JAV ir kitus kraštus. Steigėsi LB apylinkės. Į lietuvių gretas būrėsi tautiečiai, atvykę iš Vokietijos pabėgėlių stovyklų. Viena iš tokių LB įsisteigė East St. Louis apylinkėje. Užkalbinome toje apylinkėje gyvenantį ilgametį veiklą LB pirmininką Zigmą Grybiną.

— Gerbiamas Grybinai, gal galite mums pasakyti, kas buvo pirmasis East St. Louis apylinkės pirmininkas ir kaip toji veikla vystėsi? Kiek metų Jums teko vadovauti? Kas šiuo metu vadovauja LB apylinkei? Ar turite kokių pareigų?

— Dauguma ilgą laiką šioje apylinkėje gyvenusių, buvusių DP stovyklų gyventojų, į šį miestą atvyko 1949 metais. Lietuvių tremtinių skyriaus įsisteigimas buvo pagrindinis atvykusiųjų rūpestis. Dažni ir ilgai užtrunkantys visuotiniai susirinkimai bei valdybos posėdžiai rodė narių pageidavimą kuo gyvesnei veiklai. Bandyta įtraukti į tą veiklą ir pirmosios bangos lietuvių, bet vos keli iš jų prisijungė. Visa veikla spietėsi aplink Nekalto Prasidėjimo lietuvių katalikų parapiją East St. Louis mieste, o Collinsville mieste veiklą vystė lietuvių evangelikai aplink ten šimtmečio pradžioje įkurtą Jeruzalės lietuvių evangelikų parapiją.

Organizaciniu atžvilgiu evangelikai stengėsi būti visiškai nepriklausomi, bet kultūrinio darbo srityje mielai prisidėdavo prie gausesnių East St. Louis lietuvių.

Pirmasis LB susirinkimas buvo suauktas 1949 metų spalio 9 dieną, o jį globojo ir pagrindinį žodį tarė parapijos klebonas kun. dr. Antanas Deksnys, pažadėdamas visokeriopą talką. Susirinkimui pirmininkavo dr. Antanas Čerškus, sekretoriavo Zigmąs Grybinas. Į pirmą LB skyriaus valdybą buvo išrinkti: dr. Jonas

Jusionis, Romas Gintautas, Zigmąs Grybinas, Bronius Tiškus ir Stasė Manvydienė.

Netrukus tėvai pakvietė Zigmą Grybiną įsteigti šeštadieninę liutuanistinę mokyklą. Klebonui pritarus ir sutikus leisti naudotis parapijinės mokyklos sale, tokia mokykla tučtuojau ir buvo įsteigta. Ji veikė keletą metų. Be Grybino toje mokykloje dirbo kun. dr. Ignas Urbonas ir Adomas Rušėnas.

Sutelkę menines jėgas, East St. Louis ir Collinsville lietuviai įkūrė „Nemuno“ ansamblį, susidedantį iš choro, tautinių šokių grupės ir scenos mėgėjų. „Nemunas“ pasirodė ne vien tarp lietuvių, bet buvo kviečiamas ir dalyvavo amerikiečių rengiamuose tarptautiniuose festivaluose. Ansamblio pirmininku išrinktas Zigmąs Grybinas. Jis atstovavo lietuviams East St. Louis Folk Festival Association susirinkimuose.

1953 m. gegužės 3 d. JAV LB East St. Louis apylinkės susirinkime dalyvavo prof. Gediminas Galva. Gausiame susirinkime išrinkta pirmoji apylinkės valdyba: Matas Kimutis, kun. dr. Antanas Deksnys, Rimas Gintautas, Milašius ir Bronius Tiškus. Zigmąs Grybinas nuo pat LB apylinkės įsisteigimo dirbo kiekvienoje valdyboje ar sekretoriūmi, išdėdinti, ar revizijos komisijoje. Pirmą kartą pirmininku tapau 1955 metais, o nuo 1959 m. iki 1977 m. pirmininkavau be pertraukos. Padirbęs keletą metų kitose pozicijose išdirbau iki 2005 metų.

— Kada prasidėjo Jūsų visuomeninė veikla ir kur?

— Mano visuomeninė veikla prasidėjo tada, kai tėvelis įpareigojo mane rinkti aukas ULRD-jai mano miestelyje Lukšiuose, Šakių apskrityje. Ten dirbau su angelaičiais, Šakių gimnazijoje — su skautais. Kaip naujai baigęs gimnaziją 1941 m. stojau į pradžios mokyklą mokytojams paruošti skirtus kursus Marijampolėje, dirbau Būdvičių (Šakių apskr.) ir Bernotų (Švenčionių apskr.) mokyklose. Nuo 1945 m. dirbau DP stovyklų mokyklose Austrijoje ir Vokietijoje. Suorganizavau maitinimą Trečiąjai

Tautinei skautų stovyklai Isar Horn, Bavarijoje.

— LB visuomeninė veikla sukasi aplink bažnyčią. Bažnyčia mus jungia, nes mūsų dauguma yra tikintys. Žmonės ateina į bažnyčią, o po pamaldų vyksta koncertai ar susirinkimai. Kokia veikla vyko East St. Louis LB apylinkėje?

— Anksčiau minėjau, kad vos tik atvykęs prisijungiau prie Nekalto Prasidėjimo parapijos, giedojau jos chore, sukonstravau ir pastačiau parapijos salėje scenos priekį lietuvišku klėtelės stiliumi. Parapijos vargonininkei negalėjus eiti pareigų, tapau vargonininku ir vargonauju bei giedu nuo 1980 m. iki dabar. 1992 m. žiemą buvau vyskupo paskirtas eiti parapijos patikėtinio (trustee) pareigas. Tos pareigos apėmė ūkinę ir finansinę sritį. 2006 m. rudenį, atsiradus norinčiųjų mane pakeisti, aš tų pareigų atsisakiau. Jau nuo paskutinio lietuvių kunigo išvykimo į Florida valstiją, šią parapiją sekmadieniais aptarnauja vyskupijos atsiunčiamas kunigas pensininkas, kuris jokių parapijos ūkinių reikalų netvarko. Aš ir toliau vargonauju ir padedu spręsti išylančias parapijos problemas.

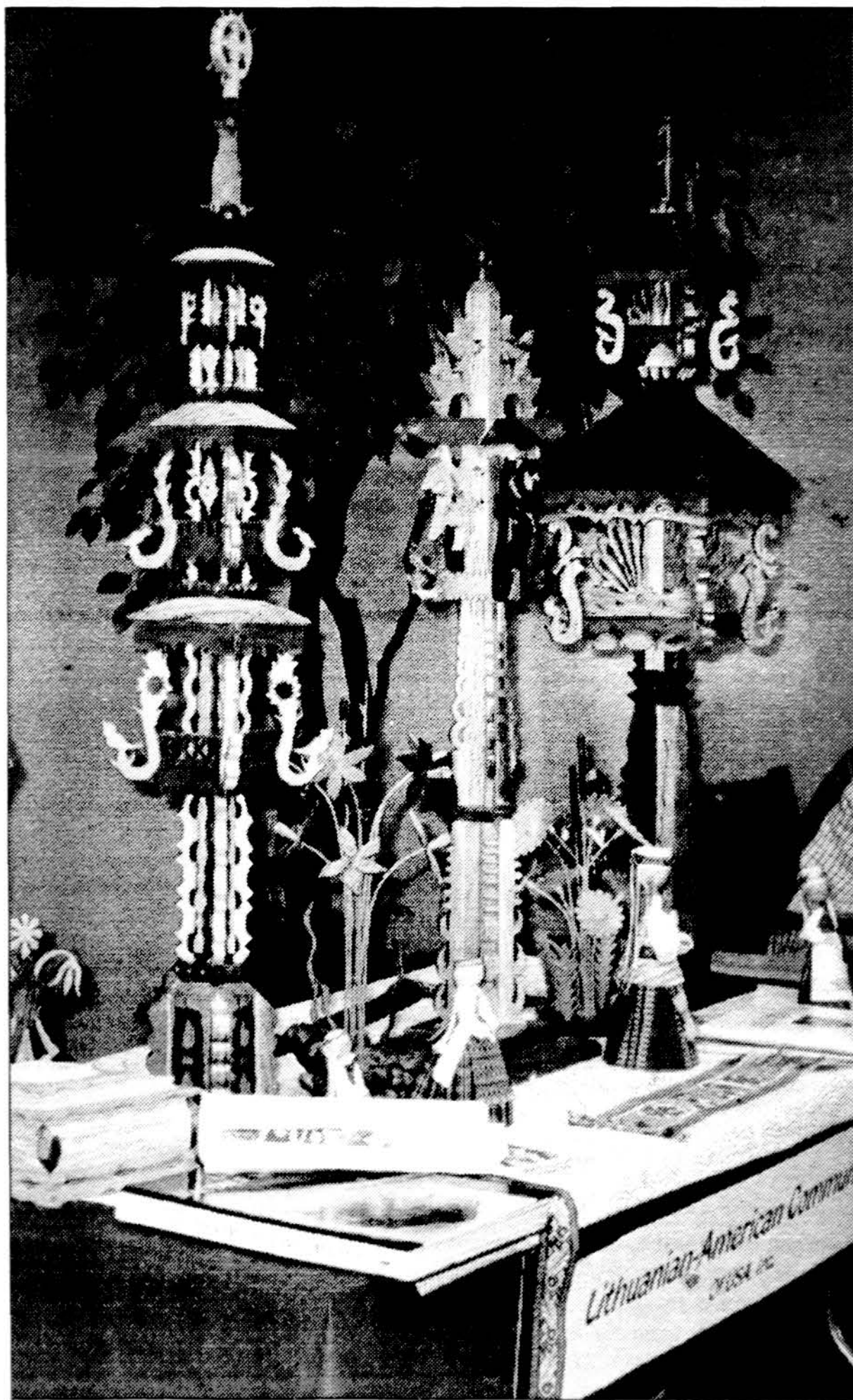
— Atėjo tokie laikai, kai lietuviški židiniai, ypač maldos namai, bažnyčios prarandamos. Jas užima svetimačiai arba jos nugriaunamos. Kokia yra Jūsų lietuviškos parapijos padėtis?

— Iki šiol mūsų parapijai uždarymu nebuvo grasinama, bet tokia galimybė visada gresia. Iki šiol mes sugebėjome susimokėti visas sąskaitas, na, ir vyskupijai galėjome šį tą nu-

siųsti. Finansškai buvome visiškai nepriklausomi. Turint galvoje nuolat kylančias kainas, reikia pradėti baimintis, kad dabar esantys 18 parapijiečių neįstengs apmokėti pačių būtiniausiųjų, tada... Tačiau išsigijome draugų, kurie su dideliu malonumu mūsų šventovėje meldžiasi, aukoja, bet nariais tapti nenori. Lietuvos nepriklausomybės šventėje ir kituose LB apylinkės renginiuose dažnai susirenka daugiau nei šimtas dalyvių. Jie ir sunėša tiek parapijai, tiek ir LB apylinkėi reikalingas lėšas.

Parapijos šventovė yra arch. J. Muloko sukonstruota ir inž. J. Stankaus pastatyta, o mūsų vyskupo dr. Antano Deksnio idėjiškai parengtas — sukurtas paminklas šioje vietovėje įsikūrusiems lietuviams. Tautiniais istoriniais meno kūriniais papuošta puikiausių lietuvių menininkų ji turėtų atkreipti JAV LB vadovų dėmesį, kad šis meninis turtas laiku būtų perimtas mūsų pačių reikalam. Nors anksčiau buvę vyskupai man buvo pažadėję visą turtą ir net pinigų palikti lietuvių nuosžiūrai, bet besikeičiantys vyskupai į tuos pažadus man yra atsakę: „O ar raštišką pažadą turi?“ Dabartinė LB apylinkės pirmininkė Danutė Žabaitė-Lansky, persikėlus į artimą miestelį ir tapusi parapijos nare, nuosirdžiai dirba parapijai ir yra gana aktyvi, darbšti, nuoširdi, visi ją pamilome. Jos vyras John Lasky, baigęs šios parapijos pradžios mokyklą, nuoširdžiai remia šią parapiją. Tikime, kad ši parapija ir LB apylinkė dar gyvuos.

Marija Remienė

Zigmo Grybino drožiniai vienoje Tautų ir religijų šventėje.

ADVOKATO DANO LAPKAUS KONTORA

www.LapkusLaw.com

Willow Springs, IL
Tel. 708-839-1556

ŽINOTINA NUOMININKUI IR NUOMOTOJUI

Nuomos sutartys gali būti raštinės arba žodinės. Kaip visur, nuomininkas gali derėtis dėl nuomos sąlygų, net jei savininkas yra didžiulį butų kompleksą valdanti korporacija ir liepa pasirašyti oficialiai atrodantį, ilgą, smulkiu šriftu išmargintą dokumentą.

Jei raštinės ar žodinės nuomos sąlygos nenurodo nuomos trukmės, kilus ginčui teismai laikys, jog trukmė yra tokia pat, kaip nuomos mokėjimo periodiškumas: metai, mėnuo, savaitė.

Nuomos trukmė tampa svarbi, nuomininkui nusprendus nebemokėti nuomos ar išsikraustant nuomos sutarčiai nepasibaigus. Jei sudarėte nuomos sutartį metams ir išsikraustėte po 3 mėnesių, vis tiek būsite atsakingi savininkui mokėti už likusius 9 mėnesius. Jei sutartis mėnesiui – būsite skolingi tik už mėnesį.

Jei nuomos sutarties sąlygos yra nesuprantamos ar dviprasmiškos, kilus konfliktui teismai išaiškina tokias sąlygas sutartį paruošusios pusės nenaudai. Teismai nebūtinai patvirtins nuomos sutarties sąlygas, leidžiančias nubausti nuomininką už sutarties nesilaikymą. Pavyzdžiui, didelė pavėluotos nuomos bauda nebus patvirtinta, jei ji yra neproporcinga savininko pastangoms surinkti nuomą.

Kiekviena nuomos sutartis, nesvarbu, ar tai būtų parašyta, ar pasakyta į akis, numato nuomininko

teisę „tyliai džiaugtis“ išsinuomotu butu ar namu. Tai reiškia, kad savininkas neturi jokios teisės be nuomininko sutikimo užėti į išnuomotą namą, aiškinti nuomininkui, kaip gyventi ar uždrausti darinėti langus.

Jei nuomojate butą dideliame komplekse ir kaimynas per garsiai klausosi rusiško radijo, veiksmingiausia skambinti policijai, ne savininkui. Savininkas negali kliudyti net ir tokio „tylaus džiaugsmo“, vėliau tai gali tapti pagrindu savininkui iškeldinti radijo klausytoją dėl nuomos sutarties nesilaikymo – triukšmavimo, bet paties triukšmavimo metu nieko nebus.

Daug nuomininkų nepasitenkinimo sukelia negrąžinti užstatai („security deposit“). Pirma, savininkas negali nuskaičiuoti pinigų už apnešiotą kilimą, apsinešusias sienas. Nuskaičiuoti galima tik už padarytą ypatingą žalą. Antra, jei gyvenate penkių ar daugiau butų name, savininkas privalo pateikti nuomininkui raštinę paaiškinimą, už ką nuskaičiavo pinigus. Savininkas taip pat privalo pridėti kvitus už medžiagas ar paslaugas, susijusius su Jūsų buto remontu. Nepateikęs sąskaitų ir kvitų, savininkas privalės grąžinti pinigus per 45 dienas.

Jei savininkas neteisėtai nuskaičiavo pinigus iš užstato, nuomininkas gali eiti į teismą ir, jei laimės, gauti iš savininko dvigubai tiek atgal, plius teismo ir advokato išlaidas.

VILIJA VAKARYTĖ

SIBIRO TREMTINIŲ PRISIMINIMUI

Tėvynė — kur jina?

Pradedi suprasti, kas yra tikra tėvynė,
kai ją palieki,
tūkstančių mylių atstume.

Kai mūsų gentainiai, ne savo noru,
bet gyvulinuose vagonuose išvežti,
už Uralų kalnų —

kur nežengiamos pelkės,
bekraščiai miškai, plati Lenos upė,
skaidriausias Baikalo ežeras,
neužteršta ir laukinė gamta —

tik ji vienintelė tave priėmė maloniai į savo glėbį —
su šalčiausiomis žiemomis
ir trumpiausiomis vasaromis.

Be batų ir be rūbų,
kuriuos numovė Stalino kareiviai,
paskutinėje Rusijos stotyje.

Tave tik saugojo Aukščiausias,
natūrali gamta —

maitinanti uogomis ir grybais,
lietumi ir šykščia saule.

Bet išliko tau tėvynės ilgesys,
artimųjų ilgesys ir mintys
kodėl tokia liūdna Lietuvos dalis?

Turėjai palikti gimtuosius namus,
su prievarta ir apgaule buvai paimitas į nežinią.

Tavo mintys nuklydo į praeitį,
į tuos didžiuosius laikus,

kai Lietuva buvo galingiausia Europos valstybė,
kurios valdos tęsėsi nuo Baltijos jūros iki Juodosios jūros.

Tavo ainiai buvo be galo drąsūs ir ryžtingi,
didelis pasitikėjimas savimi

ir gėrėjimasis puikia padėtimi

nepastebimai leido priešams užlipti ant tavo sąžinės ir dvasios,
ir tave pavergti —

ir suskaldyti tavo galybę,
uždrausti tavo kalbą ir atimti iš tavęs laisvės džiaugsmą!

Tavo nuolaidumas ir didybės garbė,
aptemdė tavo budrumą —

dėl to ateities kartos turėjo daug vargti ir liūdėti
negalėdamos išbristi iš svetimtaukių vergijos,

Šviesos blyksniai,
pasirodė lietuvių sukilėlių veiduose, bet
greit užgesdavo atvykėlių Muravjovų rankose.

Todėl, mielas lietuvi, tautieti,
prisiminki ne vien garbingą, bet ir liūdną
Lietuvos praeitį!

Vardan tos Lietuvos, vienybė tezydi!
(baigiu Vinco Kudirkos žodžiais!)

Kartais pasilenkdavo ir kaip nesveiko proto kardydamas kažkokius judesius. Netrukus pamatėme ir kitą. Kai ėmėme juoktis iš žmogaus neprotingumo, — nors tas tenai gana nesaugu, — kad rankomis pliauskėdamas bjauriai graibėsi apie savo pilvą ir klubus, pažiūrėjęs į mus, pats nuskvatojo ir nuėjo pro šalį. Jie kaip galvijai vaikiojasi po miestą ir, kas jiems patinka, laisvai pasiima sau maistui, pavyzdžiui, parduodamos duonos, vaisių; net vandenį atima iš sutiktų praeivių, jei vanduo toli. Iš ko taip atima maistą, tas džiaugiasi ypatinga malone ir laime, kad šventas vyras iš jo tokio daikto pareikalavo. Visame Kaire nešioja pardavinėti vandenį odiniuose maišuose. Teko matyti, kaip vienas nuogas santonas, paėmęs iš nešusiojo maišą, gėrė vandenį, o pardavėjas, nulenkęs galvą iškėlęs sudėtas rankas, džiūgavo, kad jam pasitaikė tokia didelė laimė.

Seniai tuose kraštuose gyvenantys krikščionys mums pasakojo, ir patys turkai patvirtino, kai užsirašyti panorėjau, kad šie nuogiejį santoną viešai, visiems matant, santykiauja su moterimis, atlikdami kažkokias šlykščias apeigas. Nenorėdamas įžeisti padorių ausų, nebeminėsiu jų.

Rugpjūčio dvidešimt penktą dieną, pradėdamas priemiesčiu nuo Raudonosios jūros pusės, perėjau išilgai per visą miestą. Nors ir raginau pentiniais lėtai einantį asilą, vis tiek vos per porą valandų tepasiekiau Naujamiesčio pakraštį. Iš ten visą valandąėjau per Senamiestį ir paskutinį priemiesčių ligi žydų kapinių. Keturiskart paskubomis keliavau išilgai per abu miestus ir priemiesčius ir vis sugaišdavau po trejetą valandų. Iš to patyriau, jog miestas tęsiasi apie tris mūsų mylias. Nors dėl gatvių ne visada galėjau vykti tiesiai, reikėjo pasisukinėti.

Minėtame iš Raudonosios jūros pusės priemiestyje yra teatras, per kurį eina vieškelis. Teatras pastatytas visai kitaip negu mačiau Europoje: pločio vos šimtas uolekčių, o ilgio, — sakė, kurie matavo,

KELIONĖ Į JERUZALĘ

M. K. RADVILA NAŠLAITĖLIS

Nr. 51

— yra trijų tūkstančių uolekčių. Iš to matyti, kad tenai kadaise buvęs hipodromas, kur vykdavo arklių ir vežimų lenktynės. Abiejose pusėse nedaug neaukštų pakopų, kur sėdėdavo žiūrovai.

Mečetės, — jų labai daug, — visos su bokštais, viršuje kupolai. Tik šalia šito teatro vienintelė visame mieste be kupolo. To priežastį aiškina taip. Pastatas esąs labai senas, — tas matyti, — jame buvęs kapas vieno egiptiečio mago. Jis po pačiu minėtojo pastato kupolu iš vidaus Egipto hieroglifais liepė įrašyti tokią mintį: „Galva be smegenų — nieko neverta“.

Ta šventovė gerai išsilaikė daug šimtmečių, kol ši kraštą užėmė Selimas Pirmasis. Tuo metu vienas magas, įėjęs į tą šventovę ir supratęs įrašą, nuėjo pas Selimą prašyti, kad jam dovanotų tą šventovę. Užvaldęs tokią didelę karalystę, imperatorius lengvai sutiko. Magas kupolą nugriovė ir po juo rado paslėptą didžiulį aukso lobį. Už jį prisipirko namų, sodų, kitokių daiktų, pasidarė turtingas ir galingas. Tai geradariyste atminti šventovės kupolą paliko atvirą. Dėl to iki šios dienos visame mieste ta viena šventovė stovi be kupolo.

Dalykas vertas dėmesio: visos tokios pat architektūros šventovės turi kupolus, ši — ne. Iš gatvės pusės žemai yra langas, pro kurį matyti, kas viduje: patalpa nedidelė, šviesi, durys visada uždarytos. Nesužinojau, ar turkai čia atlieka kokias nors savo apeigas, nes kur yra kapai, ten laisvai įeina tik santonai, o šitaip žmonės — arba retai, arba niekada.

Rugpjūčio dvidešimt aštuntą dieną, anksti rytą, su konsulu Marianu, sulipę į valtį, didžiųjų kanalų, skalavusiu mano užiegos namus, pavan-deniui nuplaukėme pusę mylios į užmiestį. Prie Gauru rūmų sėdome ant asilų. Nuo ten nelabai ilgą mylią nujoję, atvykome į gana gausiai gyvenamą Natarėjos kaimą. Tai šiame kaime švenčiausioji Mergelė su sūnumi vaikeliu mūsų Išganytoju, būdama Egipte, išgyveno, kaip mano teologai, septynerius metus (Mato kn., 23). Čia yra labai senas namas, kurio vienoje sienoje dar ir dabar matyti tarsi spintelė — vienos uolekties ilgio ir pločio niša. Ten mergelė Dievo Gimdytoja guldydavo mūsų Atpirkėją. Apačioje yra nedidelis altorėlis, prie kurio paprastai laiko šv. Mišias. Nors turkai labai gerbia tą vietą, greta yra jų mečetė, vis dėlto dėl kažkokios ypatingos Dievo malonės nuo neatmenamų laikų katalikų kunigams galima šioje vietoje laikyti pamaldas. Ir tą dieną, — buvo sekmadienis, — mums tenai esant, jėzuitas teologas Pranciškus Sasijus atlaikė šv. Mišias.

Netoli nuo tos vietos yra vienintelis visame Egipte kelių uolekčių ilgio ir pločio, gana gilus tekančio vandens šaltinis. Vanduo labai šiltas ir tyras. Kiek atokiau, už keleto uolekčių, yra ratas su kibirėliais; juo traukia tą vandenį laistyti daržams, kurių nemažai tame kaime. To šaltinio vandenį pašos ir sangiachai kupranugariais gabenasi gerti. Gero akmens metimo atstumu nuo to namo auga storas, didelis, laukinis figos medis. Jį vadina faraono figos medžiu. Šis medis kažkaip stebuklingai perskilęs nuo šaknų iki pat viršūnės. Jis nuostabus tuo, jog, jei būtų galima suglausti, tai šonai taip susiglaustų, kad žymės neliktų, nes kur vienoje pusėje išsikišimas, ten kitoje pusėje lygiai toks pat įdubimas. Pačiame medžio stuobryje, prie šaknų, yra drevė — lyg koks mažas kambarėlis. Tokiame dideliame medyje tai jokiū būdu negalėjo būti žmogaus padaryta.

Bus daugiau.

Teisimas neseniai nusprendė, kad New York arkivyskupija su lietuvių bažnyčios turtu gali elgtis, kaip tinkama. OurLadyofVilnius.org nuotr.

Lietuviai baiminasi prarasti dar vienerius maldos namus

Vilnius, birželio 13 d. (BNS) — Connecticut valstijos valdžia gali nugriauti jau daugiau kaip šimtmetį veikiančios ir lietuvių kilmės tikinčiųjų buriančios Šv. Juozapo bažnyčios parapijos namus.

Bažnyčios Waterbury, Connecticut, bendruomenės nariai surengė taikią protesto akciją parapijos namų kieme bijodami, kad išnykus klebonijai ateis ir bažnyčios eilė.

Lietuvių kilmės Peteris Versecas ir kiti parapijiečiai jau turi karčios patirties. Kai prieš keletą metų buvo uždaryta Šv. Juozapo mokykla, netrukus parapijiečiai buvo priversti atsivieškinti ir su savo kunigu. Pasak vyriškio, jei ima griauti namus, žmonėms atrodo, kad galbūt bus naikinama ir bažnyčia.

Prieš porą metų tikintieji remonto parapijos namus, tačiau Hartford arkivyskupija teigia, kad pastatas griūva ir jokia renovacija jo neišgelbės. Taip pat pabrėžiama, esą parapijos namų griovimas jokių būdu

nerieškia, kad bus griauinama ir Šv. Juozapo bažnyčia.

Arkivyskupijos atstovas paaiškino, kad uždaryti ir nugriauti pastatą paprašė bažnyčios administratorius amerikietis, sakdamas, kad patalpoms deramai suremontuoti parapijiečių surenkamų lėšų nepakaks. Prašymas kol kas nepatenkintas, laukiama oficialaus rašto.

Lietuviška Šv. Juozapo parapija buvo įkurta 1894 metais. Plytų mūro bažnyčia pastatyta 1904 metais. Ji tapo pirmuoju lietuvių tikėjimo centru Connecticut.

Šiomet JAV New York arkivyskupija, taupydama lėšas, uždarė lietuvių išeivių lankomą Vilniaus Dievo Motinos (Aušros vartų) bažnyčią Manhattan.

Praėjusią savaitę New York teisimas, vietos lietuvių nusivylimui, nusprendė, kad bažnyčioje esantis turtas priklauso arkivyskupijai ir ji turi teisę juo laisvai disponuoti.

Lietuvoje šiemet gali darbuotis iki 4,000 imigrantų

Vilnius, birželio 13 d. (BNS) — Lietuvoje šių metų pabaigoje gali dirbti 4,000 darbo imigrantų — tai rodo per pirmąjį pusmetį išduotų dirbti leidimų kiekis.

Lietuvos darbo biržos Užsienio ryšių skyriaus vyriausioji specialistė Honorata Masalskienė sakė, kad iki šiol yra 2,100 darbo leidimų — beveik dvigubai daugiau negu pernai per tą patį laikotarpį.

Daugiausia leidimų dirbti Lietuvoje šiemet gavo laivų remontininkai, tarptautinių reisų vairuotojai, statybininkai (mūrininkai, plytelių klojėjai, tinkuotojai, betonuotojai).

Kaip ir pernai bei užpernai, šiais metais daugiausia Lietuvoje darbo ieško baltarusiai, ukrainiečiai, kinai, moldavai.

Pasak H. Masalskienės, kitų šalių gyventojai darbo Lietuvoje visų pirma ieško ne todėl, kad čia mokami didesni atlyginimai, o todėl, kad yra vietinių specialistų trūkumas.

2006 metais Lietuvoje buvo išduoti 2,982 darbo leidimai užsienio piliečiams, o 2005 metais — 1,565.

Praėjusiais metais didžiausią darbinį imigrantų dalį (37 proc.) sudarė baltarusiai, užpernai (31 proc.) — ukrainiečiai.

SPORTAS

* **Dvigubu dubliu — pelnė 12 taškų ir po krepšiu atkovojo 18 kamuolių — pasižymėjo Žydrūnas Ilgauskas**, tačiau lietuvių Cleveland „Cavaliers“ komanda antradienį trečiasias NBA pirmenybių finalo rungtynes namuose 72:75 pralaimėjo San Antonio „Spurs“ krepšininkams. Triskart (1999, 2003 ir 2005) NBA čempionė „Spurs“ komanda, laimėjusi ir dvejus pirmąsias rungtynes (85:76 bei 103:92) savo

arenoje, pirmąją serijoje iki keturių pergalių 3:0.

* **LEB taurės savininkė Madrido „Real“ komanda pateko į Ispanijos krepšinio čempionato finalą**, tuo pačiu atverdamas kelią į 2007-2008 metų Eurolygos sezono varžybas ULEB taurės turnyro finalo dalyviui Vilniaus „Lietuvos rytui“. Antradienį lemiamose rungtynėse Madrido „Real“ 65:61 nugalėjo Badalonos „DKV Joventut“.

Prezidentas ragina nežlugdyti aukštojo mokslo pertvarkos

Vilnius, birželio 13 d. (BNS) — Prezidentas Valdas Adamkus paragino politines partijas nežlugdyti planuojamos mokslo ir studijų pertvarkos bei pasirašyti parengtą susitarimą, nustatantį pagrindines reformos gaires.

„Nesuprantamas kai kurių partijų, nedalyvavusių diskusijoje, siekis sužlugdyti jau parengtą sutarimą. Tai trumparegiška laikysena, kuri ateityje turės skaudžių padarinių. Nutarusieji stabdyti mokslo ir studijų reformą turi prisiiimti visišką atsakomybę už Lietuvos mokslo bei studijų sistemos stagnaciją ir pripažinti, kad palaiko dabartinę jos būklę“, — trečiadienį pareiškė prezidentas.

Pasak šalies vadovo, beveik pusmetį trukusio pasirengimo pasirašyti partijų sutarimą dėl mokslo ir studijų reformos, tad laiko pareikšti siūlymams ir nuomonėms buvo pakankamai.

Švietimo ir mokslo ministerijos parengtą partijų susitarimą dėl aukštojo mokslo pertvarkos modelio labiausiai kritikavo Lietuvos valstiečių liaudininkų sąjunga ir Naujoji sąjunga (socialliberalai). Abi partijos sakė, jog nepasirašys susitarimo, jei nebus atsižvelgta į jų reikalavimus.

Trečiadienį reformos modelis buvo aptariamas Seimo pirmininko Viktoro Muntiano kabinete, pasitarime dalyvavo premjeras Gediminas Kirkilas ir politinių partijų bei parlamentinių frakcijų vadovai.

Valstiečiai liaudininkai po pasitarimo teigia pasiekę, kad į susitarimo

projektą būtų įtrauktos kai kurios jų reikalaujamos nuostatos, o Naujoji sąjunga, nors rengiasi prisidėti tvirtinant dokumentą, tačiau teigė turintys „didelių abejonių“.

„Principai, įtvirtinti susitarime, vėliau gali būti įvairiai interpretuojami įstatymuose ar strategijose. Dabar, tarkim, finansavimo mechanizmai neaiškūs, yra nuogos frazės, kurias, kaip mes matome iš diskusijų, įvairiai supranta kitos partijos ir mes, todėl mums kyla didelės abejonės“, — teigė socialliberalų vadovas Artūras Paulauskas.

Po pasitarimo pas Seimo pirmininką Darbo partija bei partija „Tvarka ir teisingumas“ (liberalai demokratų) nepareiškė galutinės pozicijos, ar pasirašys susitarimą.

Liberaldemokratų iš esmės nesutinka, kad po reformos studijų našta gultų ant studentų pečių. Kaip teigė partijos „Tvarka ir teisingumas“ frakcijos seniūnas Valentinas Mazuronis, „mūsų valstybė turėtų nagrinėti galimybę nemokamai mokytis visiems studentams“.

Darbo partijos vadovas ir frakcijos seniūnas Kęstutis Daukšys mano, jog partijų susitarimas yra tik propagandinė akcija ir pasigenda reformos strategijos.

„Mes nematome pačios reformos eigos. Mūsų nuomone, Vyriausybė turi paruošti strategiją, o šiandien niekas neaišku. Reforma turi būti greita, jai skiriama tam tikra pinigų suma ir reformuojamas turėtų būti ne tik aukštasis mokslas, bet ir visa sistema“, — teigė K. Daukšys.

Dingusio verslininko pėdsakai

Vilnius, birželio 13 d. (BNS) — Kaliningrade dirbęs ir mįslingai dingęs Lietuvos verslininkas Stanislovas Jucius pastebėtas tolimoje Viduržemio jūros saloje — Kipre.

Tai, kad Lietuvos verslininkų klubo Kaliningrade įkūrėjas ir prezidentas S. Jucius tebėra gyvas, viliasi ir jo dukterė Goda, trečiadienį rašo dienraštis „Lietuvos rytas“.

„Nėra tos blogos nuojautos, kad tėvas negyvas. Tokia nuojauta neaplanė nė vieno iš artimųjų. Skambina ir tolimesni giminaičiai, kurie tikina jaučiantys, kad mano tėvas gyvas“, — sakė G. Juciūtė.

Apie tai, kad S. Jucius pastebėtas Kipre, dienraščiui pranešė neįvardijami šaltiniai Kaliningrade.

Rusijos Kaliningrado srities gubernatorius Georgijus Boosas taip pat yra viešai teigęs, kad S. Juciaus saugumui niekas negresia, o tyrimas dėl lietuvių dingimo bus baigtas.

Statybų bendrovės „Roslitstroj“ vadovas 56 metų S. Jucius dingo balandžio 18-osios ryte šalia Kaliningrado prekybos centro „Viktorija“.

Sekliai buvo radę liudininkę, kuri patvirtino mačiusi, kaip lietuvis ankstyvą tos dienos rytą buvo įsodintas į milicijos automobilį.

G. Kirkilas ir T. Blairas aptarė tarptautines aktualijas

Londonas, birželio 13 d. (BNS) — Antradienį po pietų premjeras Gediminas Kirkilas atskrido į Londoną, kur susitiko su Jungtinės Karalystės premjeru Tony Blairu, praneša Vyriausybės spaudos tarnyba.

Susitikimo metu premjerai aptarė tarptautines misijas. T. Blairas labai gerai įvertino Lietuvos indėlį į tarptautinį saugumą ir kovą su tarptautiniu terorizmu.

Kalbėdami apie Europos Sąjungos ir Rusijos santykius, ministrai pirmininkai išreiškė susirūpinimą prastėjančia demokratijos padėtimi Rusijoje.

Lietuvos Vyriausybės vadovas atkreipė dėmesį į naftos tiekimo į „Mažeikių naftą“ sutrikimus, pastebėdamas, kad tai mažina pasitikėjimą Rusija.

Susitikimo metu tiek Lietuvos, tiek ir Didžiosios Britanijos premjeras pabrėžė ES vienybės būtinybę energetinio saugumo klausimais.

G. Kirkilas informavo apie ruošinį Lietuvoje rengiamą viršūnių susitikimą ir pakvietė T. Blairą būti vienu pagrindinių pranešėjų šiame forume.

Susitikimo metu T. Blairas pasidalino savo įspūdžiais apie G-8 susitikimą, parėjusią savaitę vykusį Vokietijoje.

Premjerai taip pat aptarė artėjantį viršūnių susitikimą Briuselyje ir būsimus svarstymus apie Konstitucinę sutartį Europai.

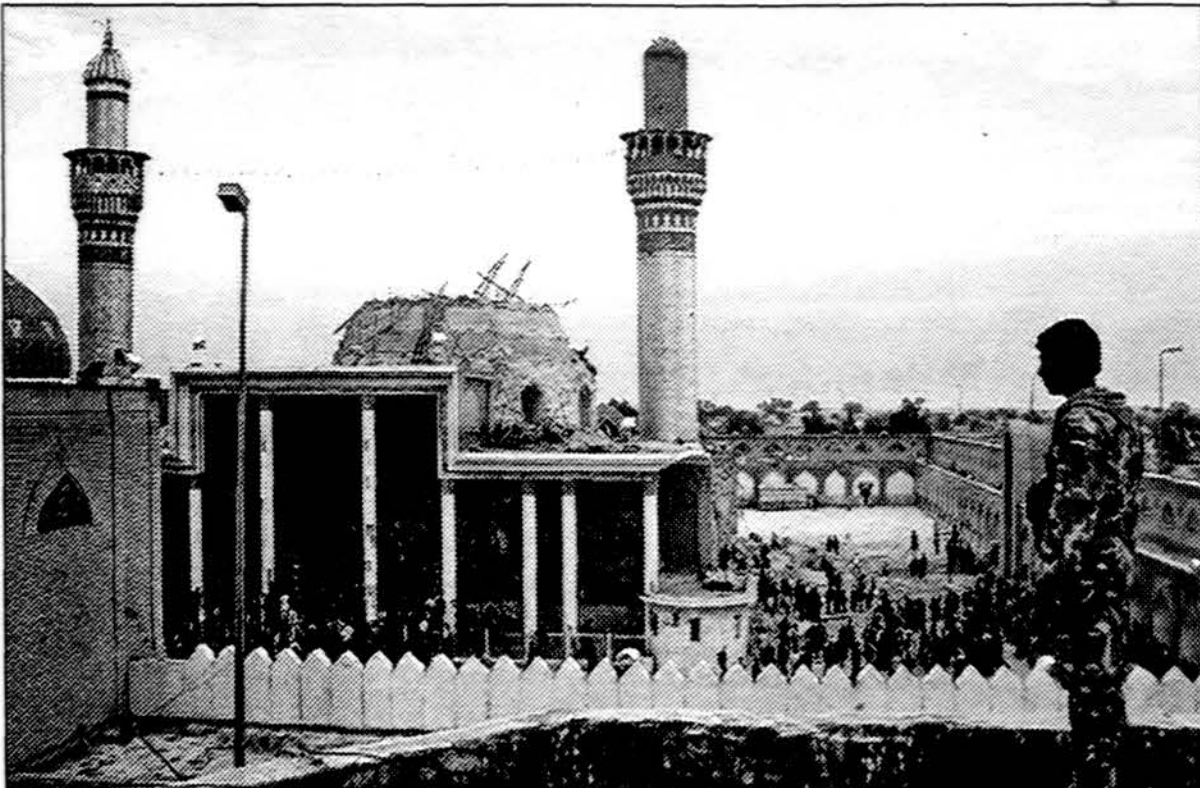
T. Blairas baigia savo kadenciją ir šio mėnesio pabaigoje pasitrauks iš ministro pirmininko pareigų, jas perleisdamas Gordonui Brownui.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Apgadinta garsi Irako šventykla

Auksinė šventykla Samaroje.

AFP nuotr.

Bagdadas, birželio 13 d. (BNS) — Įtariamieji „al Qaeda“ kovotojai trečiadienį Šiaurės Irake esančiame Samaros mieste sprogdino du šiitų šventovės, kurios sprogdinimas 2006 metais išprovokavo tarpkonfesinio smurto bangą, minaretai. Vyriausybės aukšto rango pareigūnas sakė, kad išpuolis prieš Auksinę mečetę Samaroje yra „labai bloga žinia Irakui“. Tuo tarpu JAV kariškiai išreiškė susirūpinimą dėl atakos ir sakė, kad atidžiai stebi įvykius.

Žiniasklaidos išplatintose nuotraukose matyti, kad mečetės minaretai sugriuvo.

Praėjusių metų išpuolis prieš šią mečetę, kai per sprogimą sugriuvo jos auksinis kupolas, bet minaretai nebuvo apgadinti, buvo svarbus lūžis, po kurio Irake kilo tarpkonfesinio smurto banga, jau pareikalavusi dešimčių tūkstančių gyvybių ir nustūmusi šalį prie pilietinio karo slenksčio.

Vyriausybė, bijodama naujo smurto proveržio, Bagdade įvedė visišką komendanto valandą, kuri galios iki atskiro pranešimo.

„Tai teroristinis išpuolis, ... jau antras prieš šią šventovę“, — sakė šeichas Salehas al Haidiri, kuris vadovauja šiitų šventovių Irake administracijai.

„Tai teroristinis išpuolis, kuriuo siekiama išprovokuoti tarpkonfesinį smurtą. Du auksiniai minaretai apgadinti. Tai nusikalstamas aktas, kuriuo siekiama sukelti tarpkonfesinę įtampą“, — sakė jis.

Šiitų pareigūnai dėl išpuolio apkaltino sunitų islamistus iš „al Qaeda“. Kol kas neaišku, kaip minaretai buvo susprogdinti, tačiau vietos gyventojai sakė, kad prieš sprogimą apie 9 val. rajone vyko kovotojų ir policijos susirėmimai.

Dvasininkui Moqtadai al-Sadrui lojalus šiitų judėjimas paragino savo rėmėjus išlaikyti rimtį ir apkaltino kovotojus padėjus sprogmenis, kad sugriautų minaretus.

Kai 2006 metais Auksinėje mečetėje buvo susprogdinta bomba, kovotojai iš M. al-Sadrui lojalios „Mahdi armijos“ keršydami ėmė rengti atakas prieš sunitų bendruomenę Bagdade.

Auksinė mečetė yra viena iš keturių svarbiausių Irako šiitų šventovių. Į šiaurę nuo Bagdado esančioje Samaroje gyvena daugiausia sunitai.

Kitos trys svarbios Irako šiitų šventosios vietos yra Nedžefo ir Kerbelos miestai ir Kazimeino šventovės Bagdade.

Samaros šventovėje palaidoti du iš dvylikos garbinamų šiitų imamų — 868 metais miręs imamas Ali al-Hadi ir jo sūnus, vienuoliktasis imamas Hasan al-Askari, miręs 874-aisiais.

Irako šiitų vyriausybė apkaltino „al Qaeda“ dėl pernai vasario 22 dieną surengtos atakos, kai kovotojai Auksinės mečetės viduje sprogdino sprogstamuosius užtaisus. Per sprogimą sugriuvo šventovės kupolas, kuris buvo vienas didžiausių musulmonų pasaulyje.

Izraelio prezidentu tapo politikos veteranas

Atkelta iš 1 psl.

nacionalinę garbę ir karūnos jo politinę karjerą.

Sh. Peresas laimėjo antrąjį balsavimo parlamente turą, per kurį jis buvo vienintelis kandidatas, kai iš rinkimų kovos pasitraukė likę du varžovai, perleidę jam savo paramą.

Per pirmąjį balsavimą parlamente jis surinko 58 balsus — mažiau nei būtina 61 balsą.

Prezidentas renkamas per slaptą balsavimą. Kiekvienas parlamentar atskirai pakviečiamas atiduoti balsą už šalies prezidentą.

Be Sh. Pereso, dėl prezidento posto dar varžėsi buvęs parlamento pirmininkas Reuvenas Rivlinas ir Darbo partijos parlamentarė Colette Avital.

„Pasitraukiau iš kovos ir raginu

visus įstatymų leidėjus vieningai balsuoti už Shimoną Peresą“, — su ašaromis akyse sakė R. Rivlinas.

83 metų Nobelio premijos laureatas Sh. Peresas — buvęs premjeras, 10-ojo dešimtmečio laikinųjų taikos susitarimų su palestiniečiais architektas — prezidento posto siekė ir prieš septynerius metus.

Tada jam irgi buvo prognozuojama pergalė, bet jis vis tiek pralaimėjo „Likud“ kandidatui Moshe Katsavui, kuris dabar savo kadenciją baigia su teršta reputacija — jo laukia oficialūs kaltinimai išžagininimu.

Sh. Pereso pralaimėjimas 2000-aisiais galutinai pripildė jam amžino pralaimėjo etiketę. Anksčiau jo vadovaujama partija parlamento rinkimus pralaimėjo 1977, 1981, 1984, 1988 ir 1996 metais.

EUROPA

TALINAS

Kremliaus remiantis jaunimo judėjimas „Musiškiai“ („Naši“) pranešė, kad atsisako savo ketinimo iškelti Estijos ambasados Maskvoje pastatą į miesto pakraštį. Judėjimo svetainėje internete paskelbtame pareiškime pažymima, kad šis siūlymas nesulaukė pritarimo. „Mes kreipėmės į įvairiausio rango pareigūnus. Apklausėme tūkstančius žmonių, — rašo pareiškimo autoriai. — Tačiau anaipol ne visi visuomenės nariai buvo pasirengę nuosekliai ginti žuvusiųjų atminimą ir priešintis Antrojo pasaulinio karo rezultatų peržiūrai.“

KIJEVAS

Ukrainos prezidentas Viktoras Juščenko mano, kad Sovietų okupacijos muziejus ukrainiečiams yra reikalingas ir padės „sudėti visus taškus“ savo pačių istorijoje. Spaudos konferencijoje Kijeve trečiadienį jis sakė, kad, jo nuomone, būtina skatinti valdžią, visuomenę ir politines jėgas formuoti teisingą nacionalinę istoriją. „Jei istorijoje mes neišvysime tiesos, būsim tauta be perspektyvos“, — pažymėjo šalies vadovas. V. Juščenko pasirengęs perduoti naujam muziejui jo turimas istorines relikvijas.

JAV

WASHINGTON, DC

Irako ginkluotosioms pajėgoms ir policijai reikės kelerių metų, kad jos galėtų apsieiti be JAV armijos karinės pagalbos, rašo trečiadienį laikraštis „The Washington Post“. Jis remiasi parodymais, kuriuos davė viename Atstovų Rūmų pakomitečių generolas Martinas Dempsy, kuris moko Irako karo prievolinkus. Jo vertinimu, Irako armijos kariai nepakankamai parengti, jų yra mažiau nei paskelbtas skaičius, tarp jų vyrauja korupcija ir jie priklauso įvairioms grupuotėms. Jis pažymėjo, kad ginkluotųjų pajėgų karių skaičius iš-

CAPE CANAVERAL

Tarptautinėje kosminėje stotyje (TKS) antradienį buvo išskleisti nauji žvilgantys saulės baterijų „sparnai“, o žemėje esantys specialistai sudarinėjo planus, kaip užtaisyti plyšį į TKS nuskridusio erdvėlaivio „Atlantis“ termoizoliaciniame sluoksnyje. Astronautai pirmadienį, per pirmąją šios misijos išėjimą į atvirą kosmosą, sumontavo saulės baterijų karkasą su sulankstytomis baterijomis. Vėliau, įgulai miegant, žemėje esantys specialistai pradėjo skleisti „sparnus“, o atsikėlę astronautai toliau tęsė šį darbą skambant Louiso Armstrongo dainai „What a Wonderful World“.

AZIJA

NEW DELHI

New Delhi mirė Mahatmos Gandhi vaikaitis Ramchandra Gandhi, praneša laikraštis „Hindustan Times“. 70 metų R. Gandhi kūnas buvo rastas viename elitinio klubo kambaryje Indijos sostinės pietuose. Dūrys buvo uždarytos iš vidaus. Pirminiais duomenimis, jokių smurtinės mirties požymių nerasta. Kad būtų galima nustatyti mirties priežastis, tikriausiai bus padarytas skrodimas. Pasak artimųjų, R. Gandhi nuo birželio 10 d. apsigyveno Indijos tarptautinio centro viešbutyje dėl nepakeliamo karščio, tvyrančio šiuo metu Indijoje. R. Ganihi buvo Princeton University profesorius.

ARTIMIEJI RYTAI

GAZA

Gazos Ruože buvo nušauti du palestiniečiai, dirbę Jungtinių Tautų paramos ir viešųjų darbų Palestinos pabėgėliams agentūroje (UNRWA), kuri trečiadienį pranešė dėl vidaus kovų sustabdanti daugumą savo operacijų. UNRWA atstovas spaudai Christopheris Gunnessas teigė, kad vienas darbuotojas antradienį buvo sužeistas į pilvą ir trečiadienį mirė. Antrasis darbuotojas žuvo nuo šūvio į galvą. Tai pirmieji JT darbuotojai, žuvę nuo praėjusių metų.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND

www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680

Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

ŠIŪMETINIS TAUTOS FONDO SUSIRINKIMAS

Praėjusį šeštadienį, birželio 2 d., Tautos fondo raštinėje, 307 West 30th Street, Manhattan įvyko 33-iasis Tautos fondo metinis susirinkimas. Diena buvo graži, susirinko apie 30 žmonių — narių, svečių, TF taryba ir TF valdyba. Darbotvarkė buvo netrumpa, bet pranešimai — konkretūs, sklandūs ir prasmingi.

TF finansinė padėtis yra gera, projektai vertingi. Tarp jų — mokyklų įdukrinimo programa, tautiškos pakraipos spaudos rėmimas, knygų apie partizanus ir tremtinius platinimas, Rytų Lietuvos mokyklų parama, taip pat ir praeitais metais pradėtas kuprinių pradinukams dovanojimas. Mokyklų įdukrinimo ir paramos komisijos dėka pradėtas naujas projektas — praturtinti Lietuvos mokyklų bibliotekas neiškraipytos istorijos ir tautinio pobūdžio knygomis.

Savo pranešime Tarybos pirmininkas Algis Vedeckas priminė, kad šis susirinkimas vyksta 15 metų formalus VLIK'o veiklos užbaigimo šešėlyje. Jis taip pat pastebėjo, kad šiais metais sukanka 5 metai po TF knygos pasirodymo. A. Vedeckas pabrėžė, kad Tautos fondas tęsia bendrus buvusio VLIK'o demokratizacijos siekius, kad, nors ir persitvarkiusi, organizacija laikosi tautinių principų — skatina tautiškumo išsilaikymą, ir ne tik švietimo srityse.

TF valdybos pirmininkė dr. Giedrė Kumpikaitė davė praeitų metų TF veiklos ir pasiekimų santrauką. Dr. Nijolė Bražėnaitė-Paronėto, Mokyklų įdukrinimo ir labdaros

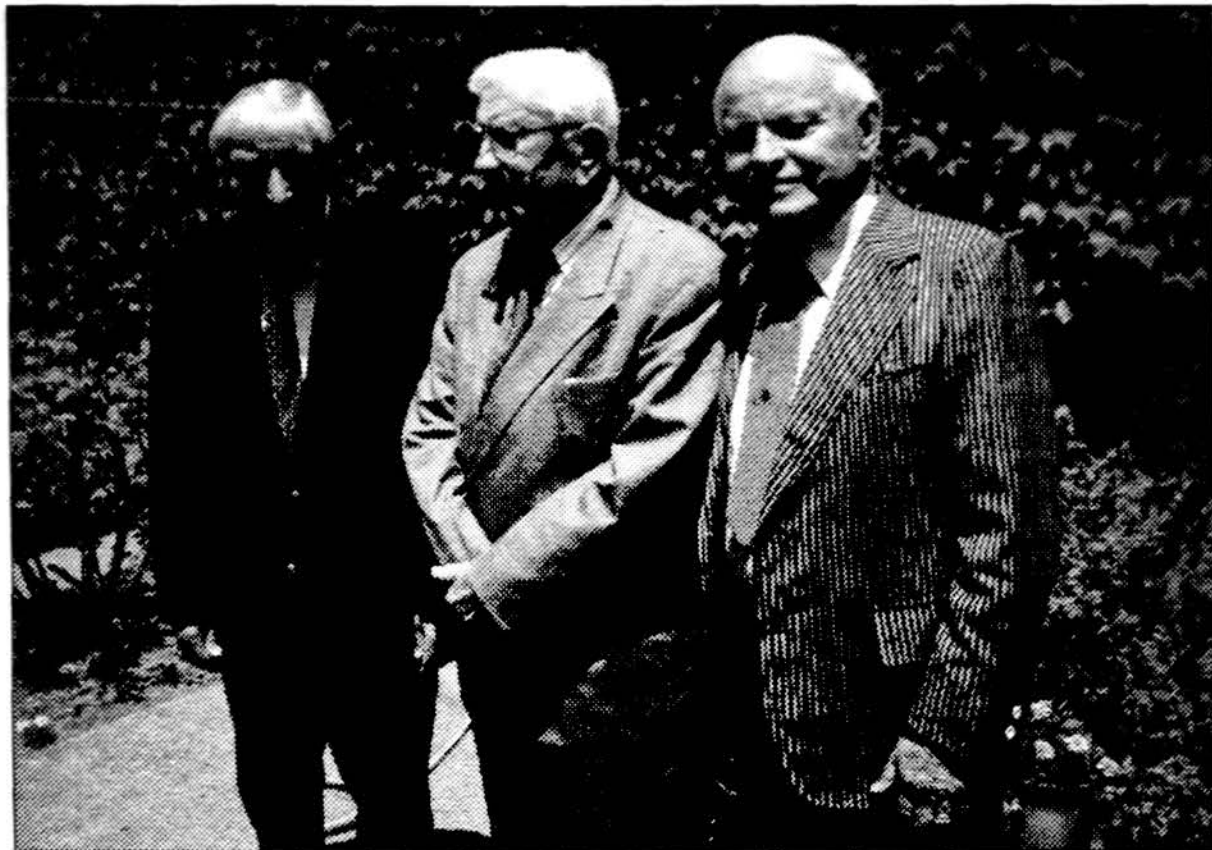
komisijos pirmininkė, pranešė, kad yra įdukrintos jau 259 mokyklos, o įdukrintojų aukų suma ligi dabar pasiekė 193,000 dol. Šiuo metu didelis dėmesys yra skiriamas visų Lietuvos mokyklų aprūpinimui knygomis apie pokario pasipriešinimo istoriją ir tremtį. Buvo suorganizuoti straipsnių konkursai partizaninio pasipriešinimo ir tremties temomis.

„Knygos Lietuvai“ projekto vadovė dr. Rožės Šomkaitės pranešimas irgi apėmė visų metų laikotarpį. Lietuvoje yra apie 1,500 įvairių mokyklo institucijų, kurioms skiriama tik po vieną knygą. „Knygos Lietuvai“ projektas pristato knygas per rajonų švietimo skyrius; šiais metais jau pristatytos 5 knygos, ruošiamos pristatymui dar trys.

Šio susirinkimo kalbėtojas buvo TF atstovybės Vilniuje vicepirmininkas dr. Kazimieras Garšva. Jis kalbėjo daugiausia apie Rytų Lietuvos mokyklų reikalus ir švietimo problemas. Buvo įdomu, nes daug narių nebuvo susipažinę su sudėtinga situacija Vilniaus krašte.

Susirinkime buvo perrinkti keturi Tarybos nariai: dr. Algirdas Lukoševičius, Jonas Stankūnas, Jonas Vainius, Irena Veitienė, išrinktas vienas naujas Tarybos narys — Marius Marijošius. Per pietų pertrauką vyko draugiškas pabendravimas. Tai buvo malonus, prasmingas ir kūrybingas susirinkimas.

Dr. Giedrė Kumpikaitė
Tautos Fondo valdybos
pirmininkė

Iš kairės: A. Vedeckas, TF tarybos pirmininkas, J. Giedraitis, garbės pirmininkas ir J. Valaitis, Tarybos pirmininkas emeritus.

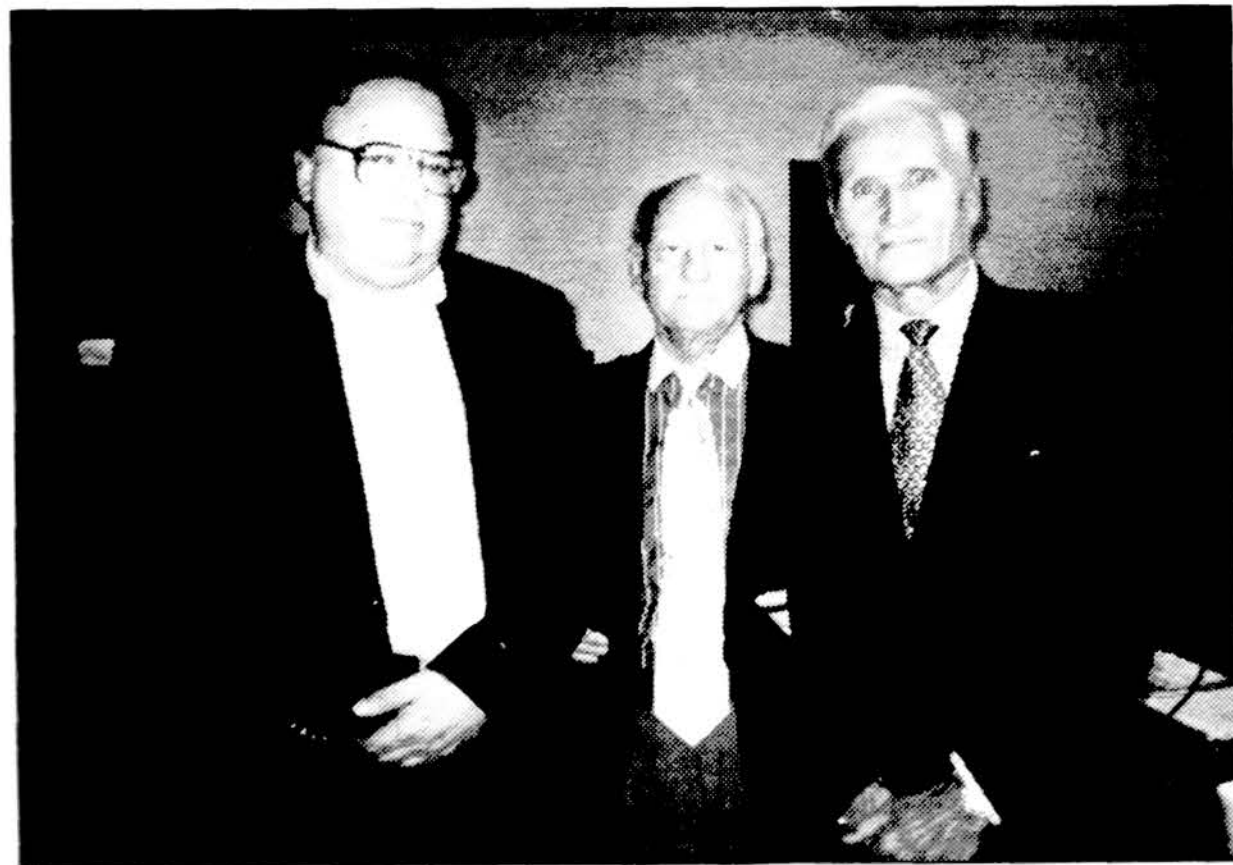
Pabendravimas pertraukos metu: V. Sidas, dr. G. Kumpikaitė ir E. Remeža.

TF atstovas Lietuvoje dr. K. Garšva kalba apie įvykius ir darbus tėvynėje.

TF suvažiavimo dalyviai.

TF tarybos nariai iš Čikagos: J. Vainius, J. Pabedinskas ir P. Povilaitis.

Per pietų pertrauką bendrauja kun. Volertas su dr. R. Šomkaite.

LINGUA LITUANICA

Vilnius, Gedimino pr. 26
www.lingualit.lt

Lietuvių kalba – lotyniškai Lingua Lituanica – yra labai sena ir, anot Teodore S. Truston, „nuostabios sandaros, tobulesnė net už sanskritą ir senąją graikų kalbą, turtingesnė už lotynų ir kur kas subtilesnė už tas visas tris.“

Didžiojoji, kad mūsų kalba iki šių dienų išlaikė daug indoeuropiečių prokalbės ypatybių ir kartu su latvių kalba yra vienintelės gyvos baltų kalbos.

Ne paslaptis, kad kartais ji atrodo ir gana sunki, bet mes galime Jums padėti!

VASAROS KURSAI/SUMMER COURSE (Rugpjūčio 6–18/August 6–18) PROGRAMA/PROGRAMME

Rugpjūčio 6 August Pirmadienis/Monday

9.00–9.30 Registracija/Registration
9.30–10.00 Atidarymas/Opening ceremony

10.00–11.30 Lietuvių kalbos pas-
kaita/Lithuanian language lesson
11.30–12.00 Pertrauka/Break
12.00–13.30 Lietuvių kalbos pas-
kaita/Lithuanian language lesson
13.30–15.00 Priėmimas/Recep-
tion

Rugpjūčio 7 August Antradienis / Tuesday

9.00–10.30 Lietuvių kalbos pas-
kaita/Lithuanian language lesson
10.30–11.00 Pertrauka/Break
11.00–12.30 Lietuvių kalbos pas-
kaita/Lithuanian language lesson
12.30–13.30 Pietūs/Lunch
14.00–15.00 Ekskursija po Vil-
nių/Guided tour round Vilnius

Rugpjūčio 8 August Trečiadienis/Wednesday

9.00–10.30 Lietuvių kalbos pas-
kaita/Lithuanian language lesson
10.30–11.00 Pertrauka/Break

11.00–12.30 Lietuvių kalbos pas-
kaita/Lithuanian language lesson
12.30–13.30 Pietūs/Lunch
13.30–15.00 Lietuvių kalbos pas-
kaita/Lithuanian language lesson

Rugpjūčio 9 August Ketvirtadienis/Thursday

9.00–10.30 Lietuvių kalbos pas-
kaita/Lithuanian language lesson
10.30–11.00 Pertrauka/Break
11.00–12.30 Lietuvių kalbos pas-
kaita/Lithuanian language lesson
12.30–13.30 Pietūs/Lunch
13.30–15.00 Lietuvos istorijos ap-
žvalga/Review of Lithuanian History

Rugpjūčio 10 August Penktadienis/Friday

9.00–10.30 Lietuvių kalbos pas-
kaita/Lithuanian language lesson
10.30–11.00 Pertrauka / Break
11.00–12.30 Lietuvių kalbos pas-
kaita/Lithuanian language lesson

Rugpjūčio 11 August Šeštadienis/Saturday

9.00–18.00 Ekskursija į Kernavę
ir Trakus/Guided tour to Kernavė
and Trakai

SKELBIMAI

PARDUODA

Union Pier, Michigan, savininkas
parduoda namą ramioje vietoje
netoli ežero. Du miegamieji,
svetainė, valgomoji, virtuvė ir
„loft“. Namas 10 m. senumo,
naujai išdažytas. \$369,00.
Skambinkite: 269-469-4826

PASLAUGOS

STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis
Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

Skelbimų skyriaus tel. 1-773-585-9500

SIŪLO DARBĄ

Kalifornijoje reikalinga moteris
prižiūrėti namus ir tris 8 m., 14 m. ir
17 m. mergaites. Septynerius metus
išbuvusi auklė/šeimininkė grįžta
Lietuvon. Alga, kambarys su atskira
prausykla, maistas. 2 dienos savaitėje
laisvos. Anglų kalba nereikalinga.
Vairavimas naudingas, bet nebūti-
nas. Kelionė apmokama.
Tel. 510-326-3263

HELP WANTED
EXP. PAINTER
W/CAR
CALL 847-980-7887

NEKILNOJAMASIS TURAS

VIDA M.
SAKEVICIUS

Real Estate Consultant
Nekilnojamojo turto
pirkimas, pardavimas
708-889-2148

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD

Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnostikos ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Rugpjūčio 12 August Sekmadienis/Sunday

Laisva diena/Day off

Rugpjūčio 13 August Pirmadienis/Monday

9.00–10.30 Lietuvių kalbos pas-
kaita/Lithuanian language lesson
10.30–11.00 Pertrauka/Break
11.00–12.30 Lietuvių kalbos pas-
kaita/Lithuanian language lesson
12.30–13.30 Pietūs/Lunch
13.30–15.00 Lietuvių kalbos pas-
kaita/Lithuanian language lesson

Rugpjūčio 14 August Antradienis/Tuesday

9.00–10.30 Lietuvių kalbos pas-
kaita/Lithuanian language lesson
10.30–11.00 Pertrauka/Break
11.00–12.30 Lietuvių kalbos pas-
kaita/Lithuanian language lesson
12.30–13.30 Pietūs/Lunch
13.30–15.00 Lietuvių literatūros
apžvalga/Review of Lithuanian Lite-
rature

Rugpjūčio 15 August Trečiadienis/Wednesday

9.00–10.30 Lietuvių kalbos pas-
kaita/Lithuanian language lesson
10.30–11.00 Pertrauka/Break
11.00–12.30 Lietuvių kalbos pas-

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500

kaita/Lithuanian language lesson

Rugpjūčio 16 August Ketvirtadienis/Thursday

9.00–10.30 Lietuvių kalbos pas-
kaita/Lithuanian language lesson
10.30–11.00 Pertrauka/Break
11.00–12.30 Lietuvių kalbos pas-
kaita/Lithuanian language lesson
12.30–13.30 Pietūs/Lunch
13.30–15.00 Ekskursija į Nacio-
nalinį muziejų/Guided tour to Natio-
nal museum

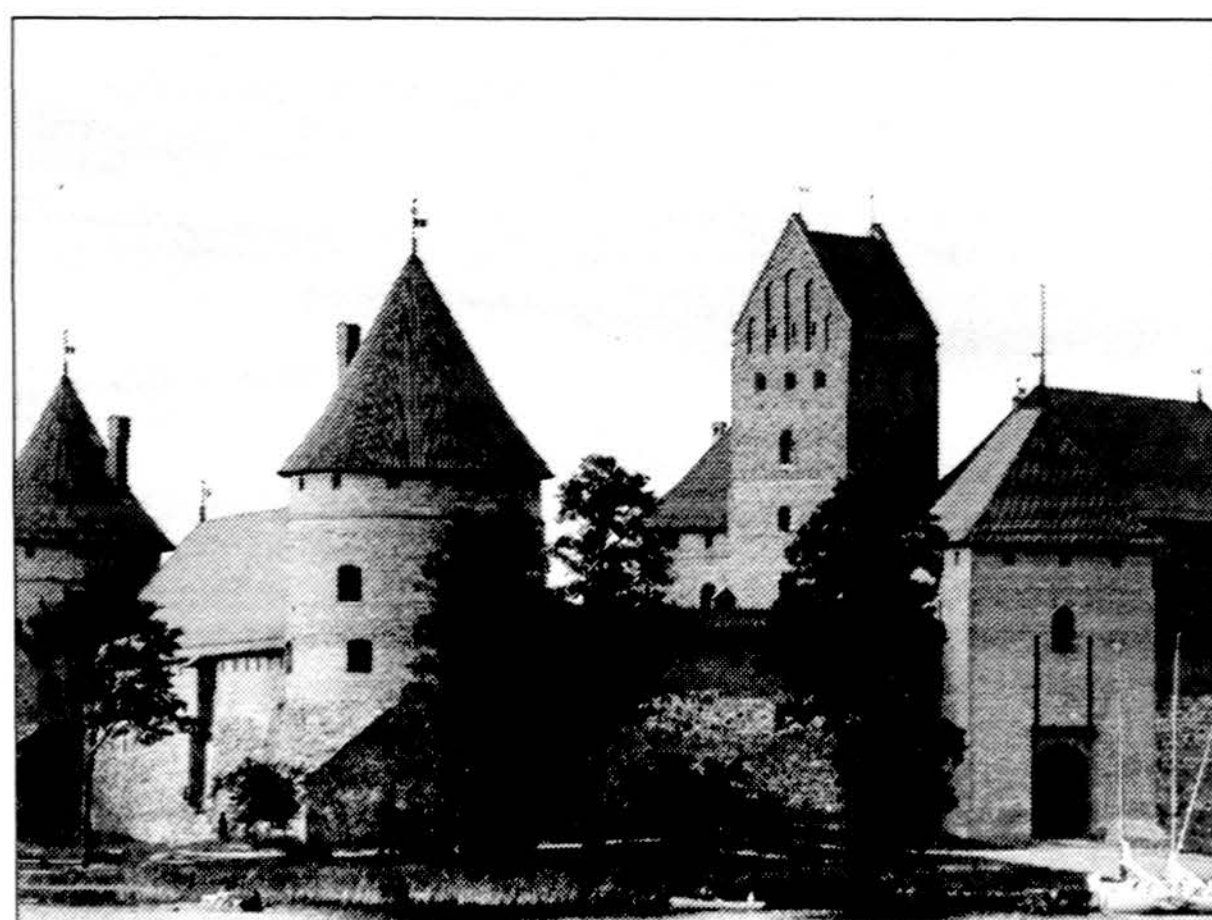
Rugpjūčio 17 August Penktadienis/Friday

9.00–10.30 Lietuvių kalbos pas-
kaita/Lithuanian language lesson
10.30–11.00 Pertrauka/Break
11.00–12.30 Lietuvių kalbos pas-
kaita/Lithuanian language lesson
12.30–13.30 Pietūs/Lunch
13.30–15.00 Lietuvių etnokultū-
ros apžvalga/Review of Lithuanian
Ethnoculture

Rugpjūčio 18 August Šeštadienis/Saturday

9.00–19.00 Ekskursija į Rumši-
škes ir Kauną/Guided tour to Rum-
šiškės and Kaunas

Kaina/Price 1,200 Lt (348 EUR,
465 dol.)

EGLĖ JUODVALKĖ: „STAIGA MAN ATSIVĖRĖ LIETUVA“

— Esi dviejų kultūrų žmogus. Gimusi, augusi ir subrendusi JAV, bet savo šaknis įleidai Lietuvoje tuomet, kai Nepriklausoma Lietuva buvo tik svajonėse. Įdomu, kodėl pasirinkai tokį gyvenimo būdą?

— Nežinau, ar ji pasirinkau, ar jis mane parinko. Žinau tik vieną — esu lietuvi, augau kaip lietuvi, nors gimiau ir užaugau ne savame krašte, o Amerikoje. Nieko nepadarysi, tokia buvo lemtis, bet ji nenulėmė, kas aš esu. Kita vertus, viso to negali paaiškinti mano brolis Uosis, kuris lygiai kaip ir aš buvo auginamas tų pačių tėvų, tokioje pat aplinkoje, ta pačia dvasia, bet jam lietuviškumas, lietuviybė ir Lietuva, tik žodžiai — graži šalis, tėvų šalis, bet tiesioginio sąlyčio su Lietuva ar lietuviškumu jis turi mažai.

— Tos pačios šaknys, tas pats kamienas, tai kur tada ieškoti atsakymo?

— Nežinau, gal tai slypi mūsų charakteriuose, gal Uosis buvo pragmatiškesnis ir žiūrėjo į gyvenimą kaip gyvenimą, o aš gal jį mačiau skirtingomis spalvomis. Lietuva man buvo svarbi nuo pat mažens, kadangi ji buvo svarbi mano tėvams, bet ir tokiomis aplinkybėmis galėjau įgyvendinti savuosius troškimus ir buvau maloniai nustebinta, kad man sekėsi...

— Bet išteklėjai už kitataučio?

— Taip, o tas kitatautis yra lenkas. Jei kas būtų pasakęs, jog išteklėsiu už lenko, būčiau trumpai atrėžus: „Nesąmonė! Tokių kvailysčių geriau man nepasakoti, nes taip niekada nebus.“ Bet pasirodo, kad meilė daro savo ir ten valstybinių sienų nėra.

— Esi dvikalbė. Kai kalbi lietuviškai, niekas nežino, kad esi amerikietė, o kai kalbi angliškai, tai niekas nežino, jog esi lietuvi.

— Sutinku, bet dar yra ir kitas reiškinys: jei žmogus žino patį faktą, kad esu iš Amerikos, tai tada pradeda girdėti ne tokį tarimą ir sakosi suprantas, jog gyvenu užsienyje.

— Kokia kalba buvo parašytas pirmasis eilėraštis?

— Lietuviškai. Jis buvo rimuotas, ko dabar nedarau, ir išspausdintas „Ateities“ žurnale. Tada man buvo 15 ar 16 metų.

— Kuria kalba lengviau kurti, lietuvių ar anglų?

— Nėra jokio skirtumo. Mano eilėraščiai prakalba neužprogramuota kalba, kartais angliškai, dažniausiai lietuviškai, bet yra buvę ir graikiškai. Kalbos ir rašymo procesas vyksta gal iš dalies aplinkos paveiktas ar erdvės, kurioje esu. Jei bendrauju su lietuviiais, sakykim, Santaros suvažiavime ir iš klausau kokias tris dienas paskaitų, tai tada rašau eilėraščius lietuviškai. Universitete rašydavau daugiausia angliškai. Bet angliškai parašyti eilėraščiai yra jau kitokie, nes skiriasi savo forma ir struktūra, o rašant lietuviškai, jau kas kita, kartais turiu ir suturėti save, kad nesileičiau į lankas.

— Nesileistum į lankas?

— Turiu saugotis, kad nebūčiau sentimentali, nes lietuvių kalba labai lengva sentimentaliai rašyti.

— O Tavo kalba, turbūt sutik-

si, bent poezijoje yra neornamentuota?

— Taip, bet man reikia apie tai galvoti; anksčiau būdavo daug sunkiau susidoroti su sentimentalumu negu dabar.

— Čikagos universitete baigė slavistiką. Kodėl pasirinkai ją, o ne kitą filologijos šaką?

— Nes tik Slavistikos fakultete galėjau studijuoti lietuvių kalbą. Tuo metu ją dėstė kalbininkas lituanistas Petras Jonikas. Atskirai nuo studijų Slavistikos fakultete tame pačiame universitete pradėjau mokytis vaidybos, bet tai dariau be universitetinės įskaitos, tik savo malonumui.

— Tai iš kur teatro gija Tavo gyvenime, atsimenu, kad jaunystėje dalyvavai teatro saviveikloje?

— Gal iš šeimos, o gal ir iš tėtų, nors nei tėtis, nei mama nedalyvavo jokioje teatro veikloje, bet mama labai mėgo baletą, operą ir teatrą. Esu dėkinga savo mokytojui Zigmui Moliejui, kuris supažindino mane su elementariausiais sceniniais įgūdžiais — kaip reikia eilėraščių deklamuoti, o ne „dainuoti“. Nebepersimenu, kada pirmą kartą atlikau vaidmenį, bet gerai prisimenu pirmąjį spektaklį, į kurį tėvai mane nusivedė. Tai buvo „Karalaitė teisutė“, neužmirštama diena mano gyvenime, nes jau nuo pat mažens jutau trauką teatrui ir scenai. O jie mane vedavo į visus renginius, žinoma, tik lietuviškus, nes nei tėtis, nei mama neidavo į amerikietiškus spektaklius. Kai paugau ir pradėjau dalyvauti teatro saviveikloje, nutariau, kad ir ateityje noriu dirbti teatre. Apsigynusi bakalaurą Čikagos universitete, išvažiavau studijuoti teatro į Southern Illinois University, Carbondale, nes tai buvo vienintelė vieta Amerikoje, kurioje tuo metu buvo galima ne tik studijuoti, bet ir įsigyti lietuvių, latvių ar estų teatro magistrą pas profesorių Alfredą Straumanį.

— Tai kodėl iškeitė rampos šviesą į radijo mikrofoną?

— Prasidėjus vasaros atostogoms, profesorius dėka gavau pasiūlymą dvi savaites padirbėti „Laisvosios Europos radijuje“ (RFE), New York skyriuje. O kvietimą profesorius gavo iš rašytojo Algirdo Landsbergio, kuris tuo metu ten dirbo. Nesvarbu, kad buvo tik dviejų savaičių vasaros darbas, bet kas nenorėtų praleisti dvi savaites New York, mieste, kur klesti teatras, o aš ten nuvažiavusi galėsiu juo gėrėtis. Važiuodama į New York sau sakiau — kas bus, kas nebus su lietuviiais, bet, brolyti, ten — teatras, ten — mano svajonės, ir pajutau tuomet savyje visapusišką meilę teatrui. Ir, žinoma, kaip dažnai gyvenime būna, atsitiktinai gavau pasiūlymą iš RFE ir turėjau pasirinkti: arba dirbti Laisvosios Europos radijui, užmiršti New York ir teatrą, arba atsisakyti ilgai puoselėtos minties, kad aš kada nors padėsiu Lietuvai. Suprantu, tai skamba labai naiiviai, ir kai kas gali pasišaipyti iš tokių mano minčių, bet iš tiesų taip buvo.

— Visai suprantu, ką Tu sakai, nes lietuviškasis jaunimas anais laikais, gyvendamas išeivijos gyvenimą, dažnai klausdavo

savęs: kaip aš galiu padėti Lietuvai.

— Taigi, tokios mintys ir buvo, nes jomis gyveno mano tėvai ir tą jausmą perdavė man. Žvelgiant giliau, tai nebuvo tikras pasirinkimas, kadangi niekas man nesiūlė New York teatro, bet būčiau bandžius, o ar būtų pasisekę, tai jau kitas klausimas. Pradėjau rimtai svarstyti, kadangi už darbą, kuris būtų Lietuvai, niekas niekur laisvajame pasaulyje tuomet nemokėjo, išskyrus „Amerikos balsą“, Laisvosios Europos radiją ir dar kelis universitetus, kur žmogus galėjo pragyventi iš lietuvių kalbos, o man tada jau buvo labai svarbu, nes rašiau eiles ir jas spausdinau.

— Kaip visa tai nutiko, kad gavai pasiūlymą įsidarbinti RFE?

— Tai buvo 1973-iejį, man tada buvo 23 metai. Kaip jau minėjau, pirmoji pažintis su „Laisvąja Europa“ buvo dvi savaitės New York. Taip susiklostė, kad tuo metu Aušra ir Jonas Jurašai turėjo atvykti į New York ir ten įsidarbinti, bet jų dokumentai įstrigo biurokratinuose labirintuose ir laikinai reikėjo žmogaus. Tuo žmogumi tapau aš. Norėdama toliau dirbti radijuje, parašiau laišką tuometiniam RFE direktoriui Juozui Laučkai į jų centrą Muenchen, ieškodama galimybės įsidarbinti ten, bet gavau neigiamą atsakymą, nes tuo metu nebuvo žadama lietuvių skyriuje steigti naujų etatų. Pasilikau New York, kol Jurašų reikalai susitvarkė, ir grįžau į universitetą tolesnėms studijoms.

Kai man pranešė, kad yra darbas, net nedvejodama mečiau studijas ir išsikėliau į Muenchen. Kai tėvai sužinojo, kad iškeičiau studijas į Muenchen, tai mama sunerimo, kaip aš tokia jauna mergaitė gyvensiu viena tarp svetimų, o tėvas pasakė: „Dirbsi Lietuvai — gerai“. Rimtai pagalvojus, viskas gali skambėti labai patetiškai, bet aš to nejaučiau ir taip negalvojau. Tuomet mažiau, kad toks mano gyvenimas, tam jis yra, aš ten važiuoju ir nė nesvarsčiau, kiek tas darbas bus Lietuvai ir kiek Amerikai. Iš tiesų Amerika man mokėjo už darbą Lietuvai. O kaip buvo gerai.

— RFE išdirbai beveik du dešimtmečius, o per tą laiką Lietuva tapo nepriklausoma.

— Taip, laikai pasikeitė, ir aš sau pasakiau, kad dabar atėjo laikas apsispręsti, nes RFE centras iš Muenchen buvo keliamas į Prahą. Dirbdama jaučiau, kad dirbau Nepriklausomybei, nors tiesioginio poveikio ją atkuriant ir neturėjau, bet netiesiogiai jaučiau, kad mano indėlis ten irgi yra. Jei važiuočiau į Čekiją, tai man atrodė, kad ten važiuočiau ne dėl Lietuvos, bet tik dėl pinigų, o šito aš tikrai nenorėjau. Toks gyvenimo būdas man būtų buvęs svetimas. Pagalvojau ir apie savo tėvus, kurie jau buvo sulaukę brandaus amžiaus.

— Atleisk, bet ar gavus pasiūlymą įsidarbinti Muenchen būtum ten važiavęs be atlyginimo?

— Ne, bet kai man pasiūlė darbą, tai pasakė, kad mano mėnesinė alga bus 410 dolerių. Skamba labai mažai, bet pasirodo, kad aš nenugirdau, būdama tokia puskurtė, nes kai pamačiau pirmąją savo algą, tai buvo parašyta — 910 dolerių. Nemažas skir-

tumas, ar ne? O, pagalvojau, visai neblogai: galiu dirbti Lietuvai ir užsidirbti pragyvenimui.

— Iš Muenchen grįžai į Čikagą, kurioje negyvenai tiek metų. Kas toliau?

— Suprask, staiga man atsivėrė Lietuva ir pradėjau gyventi tuo, ko aš neturėjau visus tuos dvidešimt metų. Aš negalėjau lankyti Lietuvos, negalėjau dalyvauti jos veikloje, jos gyvenime. Aš galėjau prie to prisidėti tik savo darbu, bet tai ir viskas. O dabar atsidarė durys ir išgirdau: labas, čia Lietuva.

— Ar teisingai Tave supratau? Pirmiau Tu gyvenai Lietuva, o paskui Lietuvoje?

— Bet kad aš negyvenau Lietuvoje, nors, kalbant netiesiogine prasme, tai taip. Iš Čikagos į Lietuvą pradėjau važinėti du kartus per metus. Kartais ten viešėdavau po mėnesį ir pusantro, o vieną kartą, prisimenu, išbuvau net 2 mėnesius.

— Kas trukdė ilgiau pabūti Lietuvoje?

— Sveikata, nes visą savo gyvenimą kovojau su cukralige, ir antra, apsisprendžiau apsigyventi arčiau tėvų. Kai grįžau, mano mama buvo 88-erių, o tėvelis — 83-ųjų, ir aš nenorėjau toliau palikti jų vieny. Todėl nepasilikau Europoje, bet su vyru persikėlėme į Čikagą.

— Kiek poezijos knygų esi išleidusi?

— 4 poezijos knygas ir vieną autobiografinę knygą, kurią pavadinau „Cukraus kalnas, arba Lietuvės cukrininkės nuotykių Amerikoje ir kitose egzotiškose šalyse.“

— Esi poetė, bet pradėjai rašyti prozą? Ar čia vėl naujas gyvenimo etapas, turintis ryšį su Lietuva?

— Mano vyras Henrykas buvo tas žmogus, kuris paskatino parašyti šią knygą dar mums gyvenant Muenchen, bet turiu prisipažinti, jog iš pradžių abejoju, ar pajėgsiu tai padaryti. Tačiau jis nenusileido. Galiausiai ir man atėjo mintis, kad norėčiau sau įrodyti, jog galiu rašyti prozą ir padėti savo tautiečiams, papasakodama jiems išgyvenimus su šia liga. Turiu pasakyti, jog ta mano liga trūkė, ir netrukė, tik reikėjo išmokyti su ja susigyventi. Žinoma, buvo atvejų, kai su ja riedavomės kaip turgaus bobos, bet vis tiek sugebėdavau (beveik) daryti tai, ką norėjau.

Atvažiavusi į Lietuvą pamačiau, kad ten žmonėms, kurie serga cukralige, labai sunku. Pirmiausia, jie neturėjo daug informacijos apie tą ligą. Daug žmonių nežinojo, kaip su ja reikia gyventi. Nekalbu apie faktus, kurių gydytojai gali jiems pateikti, bet paprasčiausiai, kaip cukrininkai turi elgtis kasdieniame gyvenime.

Šia knygą norėjau parodyti, kad ta liga negali stabdyti žmogaus gyvenimo. Su tam tikrom išlygom galima beveik viską daryti. Nesvarbu, kad žmogus serga cukralige, bet jis gali dirbti, ką nori, daryti, ką nori, ir neleisti ligai nurodyti jo gyvenimo krypties. Kiekvienas žmogus, kuris serga cukralige, turi pajusti, kad jis kontroliuoja savo ligą, o ne liga jį. Tai šitą mintį aš ir norėjau perduoti, kai pradėjau galvoti, koks buvo mano gy-

venimas su cukralige. Kai įsigilinau, pamačiau, kad daug ką galiu pasakyti žmonėms, kurių lemtis yra tokia pat, kaip ir mano. Knyga buvo išspausdinta Lietuvoje, bet ne Amerikoje, nes man buvo svarbu, kad lietuviai diabetikai žinotų, jog viskas galima, bet niekuomet neužmirštų, kad negalima gyventi neatsižvelgiant į ligą. Taip, galima ją apeiti ir padaryti savo, bet gyventi su ja vis tiek reikia.

— **Atvažiavai į Lietuvą tik dėl to, kad galėtum dalyvauti „Poezijos pavasaryje“. Atvažiavai su neveikiančiu inkstu, nes Tavo persodintas inkstas jau kuris laikas nustojo veikęs, ir Tu lauki naujo donoro.**

— Iš tiesų, dabar man yra reikalinga kraujo švarinimo procedūra – dializė. Ji atliekama tris kartus per savaitę. Sirgdama diabetu gyvenau beveik pusšimtį metų, o dabar – jau ne. Gyvenu su trečia kasa, kuri veikia normaliai nuo 2004-ųjų, bet mano inkstas, kuris buvo persodintas irgi tais pačiais metais, po metų nustojo veikęs, ir donoro turbūt reikės laukti dar porą metų. Pirmą kartą man inkstas buvo persodintas 1983-iais, o kasa – 1994 m. Galiu pasigirti – kai paskutinį kartą man persodino kasą, mano cukraligė dingo. Gaila tik, kad inkstas liovėsi veikęs, bet su viskuo reikia susigyventi. Prieš metus atrodė, kad bus gana sunku ištempti šį laikotarpį, bet žiūriu, jog viskas neblogai sekasi, kad aš Lietuvoj, kad sugebėjau skaityti savo eiles, sugebėjau pamatyti savo draugus

ir gimines, o kas svarbiausia, kad gyvenimas tęsiasi.

— **Kada vėl grįši į tėvynę?**

— Rudenį. Noriu ilgiau pabūti, nebent daugiau naują inkstą, tuomet jau reikėtų mažiausiai porą mėnesių praleisti namuose, ir koks pusmetis praeitų, kol galėčiau pajudėti į užsienį. Man gyvenimas Lietuvoje yra tikrai geras. Turtinga nesu, bet man daug nereikia. Ekonomiškai nejaučiu tų sunkumų, kuriuos jaučia žmonės čia, bet jeigu jie neturi problemų dėl sveikatos, tai, man atrodo, kad vienas kitą atsveria. Aš gal žiūriu šiek tiek kitaip į gyvenimą. Mano požiūris yra matyti gera, matyti aplinkos grožį ir norą, kad žmonės kartkartėmis bent nusišypsotų tik dėl to, jog gera šypsotis. Tai yra gyvenimo džiaugsmas – džiaugtis tuo, ką turi.

— **Gal naujos knygos Tavo planuose?**

— Taip, reikia pabaigti knygą apie Marquette Park ir kitą apie lietuviškumą. Žinoma, mano mintyse yra ir nauja poezijos knyga, bet ji dar toli, kadangi pernai nebuvo ypač gera sveikatos būklė ir dializė šiek tiek trukdė, tai negalėjau susitelkti. Prieš porą mėnesių pradėjau jaustis geriau ir pajutau, jog vėl galiu rašyti, kad nemirė ta gyslė. Žiūrėsim, kaip bus toliau, bet svarbu, kad jaučiu, jog esu gyva. Todėl iki pasimatymo rudenį.

— **Dėkoju už nuoširdų ir informatyvų pokalbį.**

Su poete kalbėjosi
Leonas Narbutis
Bernardinai.lt

Eidamas 91-sius metus, 2007 m. birželio 10 d. Floridoje mirė

A † A

VYTAUTAS GIRNIUS

A. a. Vytautas buvo dr. Liudos Dirdienės brolis.

Velionis gimė 1916 metais spalio 28 d. Lietuvoje, Kauno apskrityje, Garliavos valsčiuje, Pavytės kaime.

Baigęs Aušros berniukų gimnaziją, įstojo į karo mokyklą ir baigė. Toliau tęsė mokslus Vytauto Didžiojo universitetė teisių fakultete ir gavo teisininko diplomą.

Karo audrų išbėgęs iš Lietuvos 1949 m. atvyko į Ameriką, kur išgyveno iki mirties. Priklausė Neolituanų korporacijai, Tautinei sąjungai, Lietuvių Bendruomenei.

Nuliūdę liko: pusseserė dr. Birutė Kasakaitienė, podukra Giedrė Valaitis, sūnėnas Algis Dirda, švogeris Petras Dirda su šeima ir giminės Lietuvoje.

A. a. Vytautas bus pašarvotas penktadienį, birželio 15 d. nuo 5 val. p.p. iki 8 val. vak. Brady-Gill laidojimo namuose, 2929 W. 87 St., Evergreen Park, IL.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, birželio 16 d. Iš laidojimo namų 9 v.r. velionis bus palydėtas į Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, kurioje 9:30 v.r. bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių a.a. Vytautas bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti atsisveikinime ir palydėti a.a. Vytautą į paskutinę kelionę.

Liūdintys artimieji

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petcusfuneralhomes.com

Margumynai

Kinai atrado būdą degalus gaminti iš šiaudų

Kinijos mokslininkai atrado būdą degalus gaminti iš šiaudų ar kitos biomasės. Mokslininkai atliko bandymus su 15 biomasės rūšių: ryžiais, kviečių šiaudais, medvilnės stiebais, pupomis, kukurūzais, batatais, riešutais ir aliejinėmis kultūromis, taip pat lapais ir pjuvenomis.

Pranešama, kad bandymų rezultatai yra labai geri. Nors šiaudų, kurių Kinijoje kasmet pagaminama 720 mln. tonų, sudeginti reikia labai daug, iš jų pagaminti degalai yra itin ekologiškai švarūs.

Pagal ELTA

Vyriškis sukėlė oro uosto apsaugos įtarimą

Kinijos Guangzhou Baiyuno tarptautinio oro uosto apsaugos darbuotojai buvo trumpam sulaukę grįžti namo mėginantį Kenijos pilietį, apsirengusį daugiau nei šimtu drabužių, praneša Ananova.com.

Oro uosto atstovas sakė: „Jis buvo užsidėjęs tikrai storą kostiumą tokią karštą vasaros dieną, ir mes nustebome, kai jis kostiumą atsiėmė“.

Vyriškis buvo apsivilkęs ir visą

kūną nusagstęs daugiau nei šimtu vyriškų ir moteriškų drabužių. Pareigūnams jis sakė drabužius užsivilkęs, nes baiminosi, jog oro uoste papildomą bagažą gali apmokestinti.

Kenijietis prisipažino, kad šitiek drabužių Kinijoje prisipirko, kadangi norėjo juos perparduoti Kenijoje. Oro uosto darbuotojai apklaustą keleivį paleido nepareikalavę šio susimokėti.

Pagal Alfa.lt

Tarakonai gali mokytis

Tarakonai turi atmintį ir gali mokytis. Tokią išvadą priėjo japonų mokslininkai, kurie bandymais nustatė, kad tarakonams galima išugdyti sąlyginius refleksus. Išsamų straipsnį apie specialistų iš Tohoku universiteto atradimą trečiadienį spausdina žurnalas „Public Library of Science“.

Atliekant tarakonų maitinimo cukraus sirupu bandymus jiems buvo suteikiama paskata – specialiai parinktas kvapas. Galiausiai pavyko

nustatyti, kad po kelių tokio pobūdžio procedūrų vabzdžiams ėmė išsiskirti seilės be maisto tik dėl aromato poveikio. Iki pastarojo metodo tokia seilių išskyrimo reakcija buvo nustatyta tik žmonėms ir šunims.

Mokslininkai iš Tohoku universiteto ketina tęsti tyrimus, kad galutinai atskleistų tarakonų intelekto paslaptį.

Pagal ELTA

EGLĖ JUODVALKĖ

* * *

iškepsiu rupios ruginės
duonos kepalą Žemynėle
ir atnešiu nakties šviesumoje
mėnulio tamsumoje
pasidalysiva pluta ir
minkštimu kmynais ir
sėmenimis
pasidalysiva kepalėliu
ant ajerų lapų keptu
saulėgrąžom paskaninta

atsilaušiu duonos kampelį
užpilsiu kepalėlį žemėmis
tik paglostyk jį ir mane
savo ranka tik priglausk prie
savo vaisingų įsčių tik
žindyk mane savo krūtimis
Žemynėle deive Žemyna motule
laimink mane
laimink mano dovaną

stiprinkis savo aruodo skalsa

Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGĄ“!
„DRAUGA“ atminkime savo testamentą.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**Balzeko lietuvių kultūros muziejus** (6500 S. Pulaski Rd., Chicago) maloniai kviečia į dailininkės Janinos Monkutės-Marks autorinę parodą „Gyvenimas tęsiasi“. Dailininkė eksponuos naujausius kūrinius. Parodos atidarymas penktadienį, birželio 15 d., 7-9 val. v. Atidaryme dalyvaus dailininkė, bus vaishės. Įėjimas nemokamas. Paroda veiks iki rugpjūčio 12 d. Muziejus atidarytas kasdien nuo 10 val. r. iki 4 val. p. p. Telefonas pasiteiravimui: 773-582-6500 (Rita Janz).

◆**Waukeegan-Lake County apylinkė** ir restoranai „Kunigaikščių užėiga“ birželio 16 d., šeštadienį, nuo 2 val. p.p. iki vėlumos visus tautiečius kviečia į Joninių šventę, kuri vyks Vokiečių centre, 259 W. Grande Ave., Lake Villa, IL. Norintys prisidėti prie šventės ruošimo ar turėti savo verslo palapines skambinkite tel. 847-845-3972 arba tel. 708-594-5622. Kita informacija teikiama tel. 847-719-2800.

◆**ALTo Čikagos skyriaus ruošiamas** Birželio tremties minėjimas vyks birželio 17 d., sekmadienį, Marquette Park. 10:30 val. r. — šv. Mišios Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje. Po Mišių minėjimas seserų kazimieriečių vienuolyno salėje Motiniškame name (2601 W. Marquette Rd., Chicago). Skaudžiuosius trėmimus ir laisvės kovą prisiminsime su garbės svečiais iš Lietuvos mon. A. Svarinsku ir ses. Nijole Sadūnaite. Meninę programą atliks Algimantas Barniškis. Nuosirdžiai kviečiame dalyvauti.

◆**Vytauto Didžiojo šaulių Čikagos rinktinė** ir S. Daukanto jūrų šaulių kuopa birželio 17 d., sekmadienį, dalyvaus didžiųjų Birželio trėmimų minėjime. Ši lietuvių tremties atminimą Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje (Marquette Park) kasmet rengia ALTo Čikagos skyrius.

◆**Marquette Park specialioji tarnyba** (Marquette Park Special Service Area #14) praneša, kad š. m. birželio 21 d., ketvirtadienį, 7 val. v. „Seklyčioje“ bus rengiamas susitikimas su šios tarnybos atstovais. Susitikime bus pristatomos išlaidų ir biudžeto ataskaitos, incidentų ataskaitos, apsaugos įmonės rekomendacijos, numatomas 2008 metų biudžetas ir kt. Lietuvių bendruomenė kviečiama aktyviai dalyvauti. Norintys sužinoti daugiau informacijos gali kreiptis į Ingą Dunno arba Juozą Polikaitį telefonu: 773-476-5999. Susitikimas rengiamas „Seklyčioje“, 2711-15 W. 71st Street, Chicago, IL 60629.

IŠ ARTI IR TOLI ...

◆**Organizacinis komitetas kviečia** JAV ir Kanados liuanistinių mokyklų mokytojus į birželio 24 d. Dainavoje prasidedančius mokytojų tobulinimosi kursus. Tel. pasiteiravimui: 630-435-6349 (Audronė Elvikienė).

◆**Lietuvių tautodailės institutas** (LTI), įsteigtas prieš 30 metų Anastazijos ir Antano Tamošaičių, švenčia savo jubiliejų. Ta proga birželio 26 – liepos 13 dienomis rengiama LTI narių sukaktuvinė paroda. Ji vyks Neilson Park Creative Center, 56 Neilson Dr., Toronto, Ontario, Canada. Parodos atidarymas birželio 26 d. 7-9 val. v. Maloniai kviečiame dalyvauti. Bus vaishės.

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nušimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

Klaipėdos Pilies Teatras
MONOSPEKTAKLIS - KOMEDIJA
Birželio 30d. (šeštadienį) 8 v. v.
Pasaulio Lietuvių Centre
Didžiojoje Salėje
14911 127th St. Lemont, IL 60439

Pagrindinį vaidmenį atlieka Klaipėdos dramos teatro aktorė **JOLANTA PUODĖNAITĖ**

Prieš spektaklį teatro **ŽALTYKSLĖ** pasirodymas

Isankstiniai bilietai kavinėse: Smilga Bravo Lithuanian Plaza
630.427.0929 630.257.3300 708.599.9886

Birželio 29d. (penktadienį) 8 v. v.
Restorane "MAGNOLIA"
123 Market St. Willow Springs, IL 60480

Bilietai į penktadienio spektaklį tik restorane "MAGNOLIA"
Tel. 708.307.1364, 708.467.0761

UARIA USA

INFO TEL. 630.669.4055

RENGINIŲ REMIA:
DRAUGAS SunFlowerGallery

Birželio 10 d. Jaunimo centre vyko knygos „Šv. Kazimiero lietuvių kapinėms 100 metų“, kurią išleido Lituanistikos tyrimo ir studijų centras, pristatymas. Knygą centrui padėjo išleisti Algis A. Regis. Popietės metu JAV LB Vidurio Vakarų apygardos valdybos pirmininkė Aušrelė Sakalaikė įteikė Lietuvių Bendruomenės komiteto pasauliečių teisėms apsaugoti Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse žymenį pirmininkui Algiiui Regiui. Edvardo Šulaičio nuotr.

JAV LB Lemonto apylinkės valdyba
maloniai kviečia
birželio 17 d., sekmadienį,

atvykti į Palaimintojo Jurgio Matulaičio misiją
paminėti

Gedulo ir vilties dieną

10:30 val. r. sodelyje padėsime vainiką prie Partizano paminklo.
11 val. r. misijoje bus aukojamos šv. Mišios už tuos, kurie per prievartą buvo išvežti ar turėjo palikti savo namus, bėgdami nuo raudonojo maro.
12 val. PLC didžiojoje salėje Justinas Riškus papasakos apie jaunimo kelionę į Sibirą.

„Draugo“ knygynėlyje

Visi turime vardus, bet ar žinote savo vardo kilmę? Apie tai galėsite sužinoti nusipirkę Kazimiero Kuza-
vinio ir Bronio Savukyno sudarytą „Lietuvių vardų kilmės žodyną“. Žodyną išleido Vilniaus mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas.

Mūsų vardai yra įvairios kilmės: lietuviški, prūsiški, latviški, lotyniški... Kiekvienam smalsu žinoti, kokios kilmės yra jo vardas, kokią reikšmę jis turėjęs tapdamas vardu. Į tokius visiems rūpimus klausimus ir stengiamasi atsakyti šiuo žodynu.

Naujieji lietuviški vardai pagal darybą ir kilmę skirstomi į šešias grupes: mitologiniai, literatūriniai, vietovardiniai, etnoniminiai, nauji, padaryti iš senųjų lietuviškų vardų ir nauji, padaryti iš bendrinių žodžių.

Idomu buvo pasiskaityti „Draugo“ redakcijos darbuotojų vardų kilmę. Tad pavarčiusi žodyną, radau:

Aurelija — iš lot. *Aurelius*: lot. *aureolus* „auksinis“;

Dalia — liet., iš seno liet. mitologijos vardo *Dalia* „dievybė, likimo dalytoja“;

Ina — germ., iš germ. *Ina*, kuris yra vardų su *-ina* (*Katarina*, *Regina* ir pan.) trumpinys;

Jonas — hebr., iš sulotyninto hebr. *Joanes*, *Johannes* „Dievas maloningas“;

Laima — liet., iš sen. liet. gyvenimo pradžios, gimimo ir likimo deivės vardo *Laima*, *Laimė*;

Ona — hebr., iš sulotyninto hebr. *Anna* „Dievo malonė“.

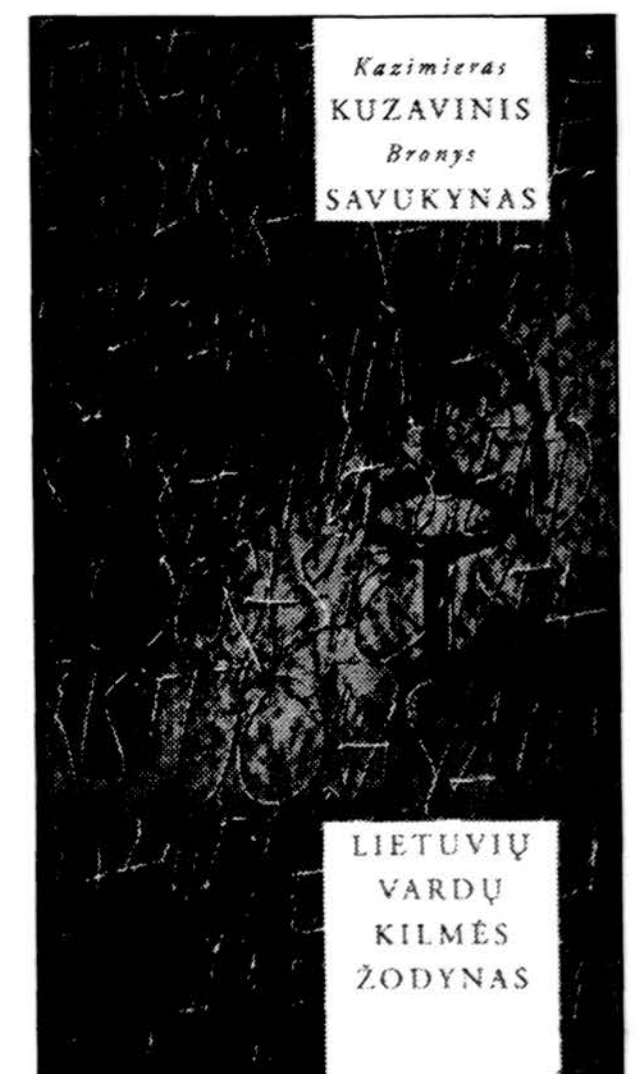
Vladas — liet. trumpinys iš *Vladislovas* sen. slav. *vladi* „valdyk“ +

slava „šlovė“.

Taigi, jei norite sužinoti savo, savo šeimos narių ar draugų vardų kilmę, nusipirkite žodyną. Ši knyga geras pagalbininkas ir norint išrinkti vardą į pasaulį ateinančiam.

Kaina — 22 dol. Knygą galima įsigyti paštu, pridėdant 9 proc. mokestį, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina — 5 dol. Persiunčiant daugiau knygų, už kiekvieną papildomą knygą — 2.5 dol. mokestis. Prieš perkant prašome paskambinti administracijai tel. 773-585-9500.

Paruošė L. A.

„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500